

Новини ▶ 6

Проектозаконът за конфискация на имущество:
С повече гаранции срещу злоупотреби, но и с едно наум

Новини ▶ 2, 4

Разпалването на омраза не е просто хулиганство

Прокуратурата образува дела за хулиганство и допусна, че може да разследва представители на "Атака" и лидера ѝ Волен Сидеров за разпалване на омраза

Пари

BONNIER
pari.bg

Сряда
25 май 2011, брой 96 (5156)

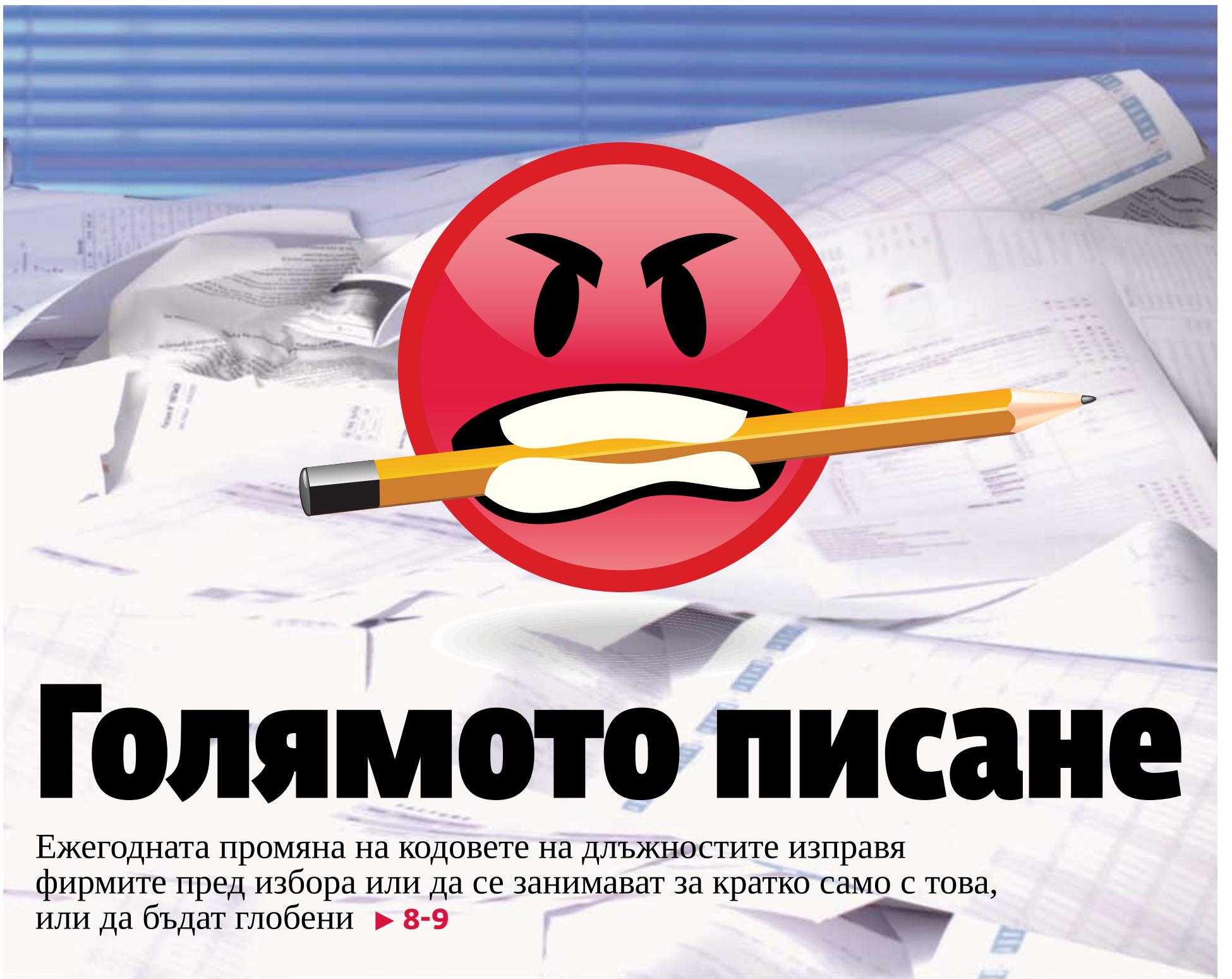
USD/BGN: 1.37377
▲ +0.20%
Българска народна банка

EUR/USD: 1.42370
▼ -0.20%
Българска народна банка

Sofix: 436.73
▼ -0.11%
Българска фондова борса

BG40: 132.41
▲ +0.48%
Българска фондова борса

цена 1.50 лева
9 770861 560012 >

Голямото писане

Ежегодната промяна на кодовете на длъжностите изправя фирмите пред избора или да се занимават за кратко само с това, или да бъдат глобени ▶ 8-9

Свят ▶ 10

Исландски вулкан отново изплаши Европа

Компании ▶ 12-13

Онлайн магазините изоставят търговете

Компании и пазари ▶ 14

Консолидацията на банките в България трябва да продължи

▶ Васко Райчев, председател на "Делойт България"

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш Шандор Чани

Група ОТП е реализирала през първото тримесечие на 2011 г. 37.2 млрд. форинта печалба след данъци, включваща и отрицателния ефект на банковия данък в Унгария. Като се изключи този еднократен ефект, коригираната чиста печалба достига 44.1 млрд. форинта, което е 4% ръст на годишна база и 37% на тримесечна база, се посочва в съобщението ѝ.

Губещ Масами Лиджима

Президентът на Mitsui Масами Лиджима ще трябва да презлътне забубата на 1.1 млрд. USD, която гъщерната на компанията му МОЕХ ще трябва да плати на ВР. Средствата са за уреждане на всички претенции между двете компании във връзка с петролния разлив в Мексиканския залив, съобщиха световните агенции.

Мнения

► По темата: "Атака" заплаши ГЕРБ да оттегли подкрепата си

► "Чиста и свята република за всички, и българи, и турци" е казал Левски. Но него си го спомняте само когато ви е удобно.

От: Чета

► Всеки, който одобрява подобно насилие, не заслужава да се нарича българин.

От: --

► По темата: "Вече няма задържани за побоя пред джамията"

► Атака срещу ЕТНИЧЕСКИЯ МИР. Сидеров за ПРЕЗИДЕНТ - каква нелепост.

От: Читател

Коментар

Защо това е важно

Иван Бедров
ivan.bedrov@pari.bg

„Ако днес не се изправим срещу това, утре ще дойдат да ви търсят отговорност защо сте назначили във фирмата си хора с по-различни имена, с по-тъмна кожа или просто малко по-високи от Волен Сидеров

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

pari.bg Топ 3

1 Честит празник - Днес е денят на българската писменост, на който празнуваме създадено от светите братя Кирил и Методий

2 НАТО извърши най-тежката атака срещу Триполи досега. Някои от въздушните удари вероятно са били насочени директно към убежището на Муамар Кадафи

3 Гърция фалира, ако ЕС спре заемите. Страната няма да може да изпълнява финансовите си задължения, ако не получи поредния транш от 12 млрд. EUR от кредитната програма на обща сума 110 млрд. EUR

Пети ден нормалните хора в България не могат да проумеят какво и защо се случва в слънчевия петъчен ден в сърцето на София, на метри от сградите на властта. И защо няколко десетки млади хора нападناха няколко десетки други хора, чието единствено прегрешение беше, че са различни. Пети ден ръководителите на държавните институции не дават знак, че осъзнават какво точно е станало и каква точно е тяхната роля. МВР и прокуратурата само маркират случая, министър-председателят успокоява, че нищо страшно не е станало. А всъщност липсата на адекватна реакция е по-страшна от самия случай.

А ето какво стана: група маргинализирани търговци

на влияние посегнаха на нашата България. На хората като вас, които всеки ден се изправяте срещу безразличието и апатията и доказват с денонощен труд, че успехът е възможен дори и тук. На хората като нас, които спазваме правилата и въпреки заобикалящата ни гнилост всеки ден не отстъпваме от задължението си да доставяме важната информация. Заедно с вас, нашите читатели, искаме да живеем в страна, в която хората са свободни да бъдат каквито искат, да печелят колкото и от каквото искат и в която инициативните, находчивите и работливите успяват.

Маргинализираните търговци на влияние искат страна от бедни и несвободни хора, които лесно да притискат и да мани-

пулират. Затова грозната сцена от петък може и да не остане единствена - на тях им трябва страх и омраза, които да разделят хората, а в това време те да прехвърлят влияние, да разпределят порции и никой да не им търси отговорност.

Този път не познаха. Нормалните хора няма да позволят играта им да успее. Ако днес не се изправим срещу това, утре ще дойдат да ви търсят отговорност защо сте назначили във фирмата си хора с по-различни имена, с по-тъмна кожа или просто малко по-високи от Волен Сидеров. Ако днес не се изправим срещу това, утре може да атакуват офиса ви, защото имате партньори от Китай, карате неевропейска кола или пък си позволявате да продавате турски

домати във вашия супермаркет.

Днес е време повече хора да осъзнаят, че там, където няма свобода, и там, където хората не се радват на равни права, там няма честно спечелено и трайно богатство. Да, някой ще спечели за известно време, може дори да си купи благоразположението на самозабравилите се търговци на влияние... До момента, в който Волен Сидеров се сети, че всъщност отдавна е обещал да национализира точно вашия бизнес. Ето затова е важно нормалните хора да реагират и да изхвърлят на боклука тези самозабравили се търговци на влияние. И то днес. Защото дори на вас да не ви пука за тях, на тях им пука за вас и за тях е крайно неприемливо да сте успешни и независими.

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лиляна АПОСТОЛОВА
4395802
lilia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanassova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg

Визуален редактор
Албена ПИНО - 4395845
albena.pino@pari.bg

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филпа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaivanova@pari.bg
Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Радослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg

Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg
Филун БУРОВ - 4395857
filip.burov@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg
Николай Вълканов - 4395860
nikolay.valkanov@pari.bg
Иглика ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg

Пламен ДИМИТРОВ - 4395857
plamen.dimitrov@pari.bg
Теодора МУСЕВА - 4395876
teodora.mousseva@pari.bg

ТЕНДЕНЦИИ
Бялана ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg

ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

BONNIER

Цитат

” Ако Гърция не получи следващия транш, заплатите и пенсиите няма да се изплащат

► **Георгиос Папаконстантину**, министър на финансите

► Подробности на стр. 10

Число на деня**17**

► пети беше презаписването в първичното публично предлагане на акции на руската интернет търсачка Yandex

Нов вариант

Нефтът от “Бургас - Александруполис” няма да се разтоварва в морето

Проектната компания “Транс Болкан пайплайн” е предложила нов вариант за разтоварване на петрола от тръбата

След като Министерството на околната среда и водите (МОСВ) връща няколко пъти екооценката на петролопровода “Бургас - Александруполис”, проектната компания, която ще изгражда тръбата, е внесла във ведомството ново решение за разтоварване на нефта в Бургаския залив.

В търсене на алтернатива

Именно разтоварването беше причината документацията отново да бъде върната за преразглеждане в края на март. От екоминистерството тогава заявиха, че проектната компания “Транс Болкан пайплайн” не е разгледала и предоста-

вила информация за алтернативно разтоварване на петрола. В документацията се предвиждаше използването на буйове (специални платформи) във водата, където да се разтоварва суровият нефт. Концепцията беше обявена още през 2009 г.

Протестите

Използването на платформи във водата криеше рискове от изтичане на петрол в морето и нарушаване на екоравновесието в района. Поради тази причина бяха организирани поредица от протести и в Бургас, и в София. Жителите в района бяха притеснени, че проектът ще нанесе непоправими последици както върху екологията, така и върху туристическия отрасъл. В подкрепа на общественото недоволство ековедомството настоя за преразглеждане на документацията, преди да започне процедура по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) и създаването на

алтернативен вариант. Инвеститорът обаче не предоставяше изчерпателна документация и ОВОС беше връщана няколко пъти.

Нов вариант

Сега “Транс Болкан пайплайн” е преразгледала концепцията за буйовете от 2009 г. и предлага разтоварването да се извършва чрез усъвършенствани естакади в Бургаския залив. Предимство на новата идея е, че естакадата ще бъде изградена в близост до пристанище “Росенец”. Това ще даде възможност за връзка със съществуващата инфраструктура за транспортиране на нефт, изтъкват от проектната компания. Представители на “Транс Болкан пайплайн” са категорични, че проучванията по ОВОС са били проведени в съответствие с изискванията на европейското и националното законодателство и съобразени с международни стандарти за екологични и социални оценки.

Депозирването на пълната документация все още не означава положителна екооценка от МОСВ. Предстои експертите на министерството да анализират новите предложения. Те имат един месец, преди да дадат окончателното си становище. След това ще има едномесечно обществено обсъждане на проекта с общините, през чиято територия е предвидено да мине тръбата. Това означава, че окончателен отговор ще се строи ли петролопроводът “Бургас - Александруполис” ще има в средата на лятото.

Елина Пулчева

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

В броя четете още**Компании**

► **15**

Liberty Media предлага **1 млрд. USD** за книжарниците **Barnes&Noble**

Озеленяване

► **20-23**

Обществените поръчки спасяват фирмите за озеленяване

24 май

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

ДЗИ

Част от KBC group KBC

ДЗИ

- 1 месец БОНУС за застраховка „Имущество“ – застраховате вашия дом за 12 месеца и получавате покритие за 13!
- Безплатен здравен пакет от злополука към всяка сключена застраховка „Живот“ – ДЗИ „Актив+“ или ДЗИ „Старт+“!
- Специален подарък за всички, които сключат застраховки „Имущество“ и „Живот“ в периода на кампанията!

www.dzi.bg

ДЗИ СЕМЕЙСТВО

* Промоцията важи само за физически лица (без ЕТ) за полици „Пожар и групи опасности“ и „Застраховка за дома“, сключени в периода 01.04.-30.06.2011.

Разпалването на омраза не е просто хулиганство

Прокуратурата образува дела за хулиганство и допусна, че може да разследва представители на "Атака" и за разпалване на омраза

Единствените двама привърженици на "Атака", които бяха арестувани по време на нападение то срещу мюсюлманите пред софийската джамия

"Баня Башъ" в петък, бяха освободени още на следващия ден. Дела за хулиганство. В същото време Българският хелзински комитет и граждански групи в интернет настояха прокуратурата да разследва "Атака" и лидерите ѝ за пропагандиране на омраза на религиозна основа, главният прокурор да поиска имунитета на Волен Сидеров и да започне процедура по забраняване на партията. Ден по-късно софийският градски прокурор Николай Кокинов

съобщи, че ако бъдат събрани достатъчно данни за насаждане на етническа омраза и за проповядване на омраза на религиозна основа, освен повдигане на обвинения прокуратурата може да поиска да бъде забранена политическа партия "Атака", а главният прокурор Борис Велчев може да поиска имунитета на лидера на партията Волен Сидеров. Засега обаче няма такова дело, а събирането на данни е възложено на районната прокуратура в София.

Наказателен кодекс на Република България

► Чл. 162. (1) Който чрез слово, печат или други средства за масова информация, чрез електронни информационни системи или по друг начин проповядва или подбужда към расова, национална или етническа вражда или омраза или към расова дискриминация, се наказва с лишаване от свобода до четири години и с глоба от пет хиляди до десет хиляди лева, както и с обществено порицание.

► Чл. 163. (1) Лицата, които участват в тълпа, събрана за нападение на групи от населението, отделни граждани или техни имоти във връзка с националната, етническата или расовата им принадлежност, се наказват:

1. подбуждателите и преговодителите - с лишаване от свобода до пет години;
2. всички други - с лишаване от свобода до една година или с пробация.

Хронология на боя на "Атака"

Петък:

Привърженици на Волен Сидеров нападана мюсюлманите, дошли на традиционната си петъчна молитва в софийската джамия "Баня Башъ".

Полицията задържа двама активисти от "Атака".

След боя Сидеров се върна в парламента, където нарече МВР еничарски корпус и заплаши да оттегли подкрепата си за правителството, ако хората от партията му не бъдат освободени.

Президентът, всички политически сили и Българският хелзински комитет осъдиха случилото се.

Събота:

Срещу арестуваните двама привърженици на "Атака" бяха повдигнати обвинения за хулиганство. След разпит в полицията обаче те са били освободени.

В изявление на турското външно министерство се казва, че очакват "в най-скоро време българските власти да заловят и накажат извършителите на нападението, потъпкващо едно от основните права на хората".

Неделя:

Сидеров предизвика сбиване с изключения от ДПС депутат Корман

Исмаилов в радиопредаването "Неделя 150" по БНР.

Ако бъдат събрани достатъчно данни за насаждане на етническа омраза, прокуратурата може да поиска забраняване на политическа партия "Атака", заяви пред БНТ градският прокурор на София Николай Кокинов.

Понеделник:

ДПС ще сезира европейските институции за проявите на "Атака" от последните дни. От партията искат отстраняването на Сидеров.

На митинг в Бурса турският премиер Реджеп Таип Ердоган осъди нападението срещу мюсюлманите в София.

Вторник:

Лидерът на либералите в Европарламента Ги Верхофщад призова България да помисли за забраняване на "Атака".

Близо 6000 души се присъединиха към петиция в интернет за сваляне на депутатския имунитет на лидера на "Атака" Волен Сидеров.

Активисти от "Атака" подготвят нов митинг пред столичната джамия "Баня Башъ" в петък, съобщи Mediapool.

” Няма опасност, става дума за предизборна кампания

Бойко Борисов,
премиер на България

” Напрежението на религиозна основа е наистина опасен сценарий

Георги Първанов,
президент на България

” Прояви и насилие от такова естество говорят за генетическа нетърпимост към другите

Реджеп Таип Ердоган,
премиер на Турция

” Волен Сидеров е вреден за България

Люмби Местан,
зам.-председател на ДПС

СНИМКА REUTERS

СНИМКИ БОБИ ТОШЕВ

До дни ще са готови оценките за проучване за шистов газ

Единствено Shevron и BNK Petroleum са подали документи за проучвания в България

Двете компании, които са подали оферти за проучвания за шистов газ в Северна България, са американската Shevron и американско-канадската BNK Petroleum. Това съобщи министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков. По думите му в момента се изготвя доклад за отправените предложения. Трайков уточни, че и двете компании работят в Полша и има уверението на полския икономически министър, че работата им в страната е добра. "Очаквам същото да стане и при нас", заяви енергийният министър, като загатна, че добрата препоръка най-вероятно ще им осигури концесия върху две от потенциалните находища на алтернативния газ у нас.

Какво можем да очакваме

"В България по най-предварителни оценки можем да очакваме залежи между 300 млрд. и един трилион кубични метра", заяви министърът. Това количество по думите на Трайков може

да се извлича от двете находища в Северна България и това в района на Етрополе, за което "Дайрект петролеум България" направи геоложко откритие. Трайчо Трайков уточни, че американската компания вече е подала заявление за регистрация на геоложкото откритие и в момента тече процедурата, по която ще бъде издаден сертификат.

Стари намерения

В следващите няколко дни се очаква да бъде готова оценка на предложенията на двете компании. Интересите на Shevron и BNK Petroleum към проучвания у нас не са изненадващи. За намеренията на BNK се разбра през зимата след среща на премиера Бойко Борисов и енергийния министър Трайчо Трайков с шефове на компанията. Още от миналата година се говори за евентуални проучвания на Shevron у нас. Те обаче бяха потвърдени след посещението на американския посланик у нас Джеймс Уорлик в Щатите, където той трябва да търси инвеститори за страната ни.

Добив най-рано след 6 години

Самите изследвания и сондажи ще продължат доста време и са скъп процес, пре-

дупреди в петък енергийният министър. Той заяви, че самите геоложки проучвания ще продължат около 2-3 години и поне още толкова за създаването на инфраструктурата и подготовката на промишления добив. Трайков не се ангажира с конкретни суми, но прогнозира, че проучванията за всяка една от зоните ще са в порядъка на стотици милиони. След като миналата седмица министър Трайков беше на посещение във Варшава за конференция на тема шистов газ, стана ясно, че ако страната ни разполага със запас от 300 млрд. куб. м, това ще й осигури собствен ресурс за около 80 години при сегашни нива на потребление на газ.

Елина Пулчева

► В България по най-предварителни оценки можем да очакваме залежи между 300 млрд. и един трилион кубични метра", заяви министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Сдобряване с "Лукойл"

Според Трайков рафинерията вече не предоставяла "фейлетони с погрешна аритметика" за цените

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

След острите реплики в последните месеци на тема "цени на горивата" "Лукойл Нефтохим" най-накрая е "променил тона си". Така коментира в парламента в петък министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков факта, че рафинерията у нас вече не предоставяла "фейлетони с погрешна аритметика" в министерството на икономиката. "Няма съмнение, че за последните няколко месеца разходите без акциз и ДДС на "Лукойл" значително подобриха мястото си в класацията на 27-те страни в ЕС", коментира министърът. Той отдаде принос към подобряния тон и на създалия се обществен натиск.

Отчети

От думите на Трайков стана ясно, че компанията на Валентин Златев е предоставила информация на икономическото министерство за начина, по който се определят цените на горивата.

Дългоочакваната справка, която ведомството беше поискало от "Лукойл", е била дадена от представителя на правителството в надзорния съвет на дружество - зам.-министъра на транспорта Камен Кичев.

Минали спорове

Възникналият спор между Трайчо Трайков и шефа на "Лукойл" Валентин Златев донесе жълт картон за министъра от премиера Бойко Борисов. Тогава Трайков заяви открито, че цените на рафинерията в Бургас се определят непрозрачно, а от компанията беше върнат отговор през медите, че министърът не може да смята.

Samsung GALAXY Tab 10.1v

SAMSUNG

Твоят ден е твоят таблет!

M-Tel SURF

Вземи новия Samsung GALAXY Tab 10.1v с M-Tel SURF и открий своя нов свят.

- > 10,1" дисплей
- > ултралек - 589 г
- > Android 3.0 Honeycomb
- > светкавична връзка HSPA + 21 Mbps

39,90 лв.
на месец

Цената на лизинг се отнася само за устройството и е валидна при сключване на договор за пакет мобилен интернет M-Tel SURF NONSTOP+ за срок от 24 месеца. За повече информация: *88, www.mtel.bg и магазините на M-Tel, Хенгу, Моби, Офис 1 Суперстор, Фонекс и Технополис.

handy | mabi | UltraSpeed | FONEX | TECHNOPOLIS

Проектозаконът за конфискация на имуществото:

С повече гаранции срещу злоупотребни, но и с едно наум

Правозащитниците остават скептични към новия закон за конфискация на имуществото, макар и да виждат подобрения в него

Последната редакция на проектозакон за конфискация на имуществото (по-известен като закона "Кушлев") предвижда по-големи гаранции срещу възможно потъпкване на гражданските права, но все пак може да бъдат направени още корекции в тази посока. Така коментира за в. "Пари" последния вариант на законопроект адвокат Йонко Грозев от Центъра за либерални стратегии. Грозев също така обобщава, че все пак подобен закон е сравнително радикално средство, и той остава скептичен към нуждата от него.

Известно подобрение вижда и директорът на правната програма на институт "Отворено общество" Иванка Иванова. Тя обаче, също така с едно наум, смята, че преди да бъде внесен в парламента, законопроектът задължително се нуждае от допълнителна работа и сериозна предварителна оценка за влиянието му, изготвена от експерти.

Повече гаранции за гражданските права
С последната редакция

на закона донякъде е подобрена една от най-спорните постановки в него - т.нар. обрната доказателствена тежест. Ако властите установят разминаване в определен размер между стойността на притежаваното имущество и доходите на едно лице, държавата не беше длъжна да доказва, че тази разлика е придобита чрез престъпление, измама, нарушение и т.н. Това се приемаше по презумпция. За да се оневини, самото лице трябваше да докаже, че сумата има законен произход. Правозащитниците припомняха обаче, че в българските икономически реалности подобно разминаване е напълно възможно за твърде голяма група хора, още повече че ревизирият период е за 20 години назад.

С промените сега е постигнат известен баланс между задълженията на гражданите и на властта да доказват законен или незаконен е произходът на имуществото. Все пак в тази част може да бъде постигнато повече в полза на

► В новия проектозакон има повече гаранции срещу произволна конфискация на имуществото на гражданите

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

обвиняемите, смята Йонко Грозев и Иванка Иванова.

По-високи прагове, но не за всичко

Основната идея в закона, че конфискация може да се извърши, без да има влязла в сила присъда за престъпление, а също така и само при административно нарушение, е запазена. Добра новина все пак е, че е увеличена паричната разлика между доходи и имущество, която може да доведе до конфискация. За гражданската конфискация тя е 96 000 лв., или 400 минимални заплати, вместо 60 000 лв. За фирми пък разликата трябва да е над 120 000 лв. Сложен е и минимален праг на облагата, до която е довело неспазването на закона - 150 000 лв.

Тези суми обаче се отна-

сят само до административните нарушения, докато при престъпленията няма фиксирана долна граница. "Така има опасност усилията на комисията за конфискация на имуществото да се насочат към преследване на по-дребни престъпления. А основната идея трябва да бъде да се конфискуват много големи суми, придобити при сериозни престъпления, ако този закон все пак ще бъде инструмент за борба с организираната престъпност", смята Иванова.

Още негостатъци

Твърде голям остава и периодът - физическото или юридическото лице, което е попаднало на мушката на комисията за конфискация, трябва да доказва собствеността си за 20 години на-

зад. "Аз лично смятам, че това е много голям период, и мисля, че трябва да бъде сведен до максимум пет години. Иначе законът ще бъде някакъв инструмент за ревизия на престъпления от миналото, отколкото инструмент за борба с организираната престъпност",

казва Йонко Грозев.

Запазва се и възможността да се отнема имуществото от трети лица и роднини на заподозрения, без държавата да се налага да доказва, че тези хора са съучастници или са знаели какво става.

Ани Когжаванова

” Искам да видя предварителна оценка от поне двама експерти, които да застанат с имената си и да кажат, че това действително ще бъде един ефективен закон срещу организираната престъпност

Иванка Иванова,
Институт
"Отворено общество"

История Месеци спорове и работа

► Законопроектът за конфискация на имуществото бе одобрен от Министерския съвет миналата седмица след няколко месеца спорове и дискусии между Министерството на правосъдието и правозащитните организации. ► Проектът първо бе променян неколкото пъти и докато най-после получи положителната оценка на т.нар. Венецианска комисия.

► След това обаче срещна съпротивата на правозащитниците. Те бяха

твърдо против закона в последния му вид, защото по тяхната оценка той съдържа твърде опасни и широки за тълкуване формулировки, които може да поставят под заплаха имуществото на над 400 хил. семейства в България.

► Преди няколко месеца законът най-после влезе в Министерския съвет, но там пък срещна критиците на правния му съвет.

► В крайна сметка законопроектът, сочен от управляващите като "най-мощното оръжие на страната срещу организираната престъпност", получи и политическа подкрепа от кабинета. Предстои нов тест и в парламента.

Оставам скептичен

Оставам скептичен към нуждата от подобен радикален закон въпреки известните подобрения. И, честно казано, не очаквам да има сериозен ефект от него след приемането му.

Причината е, че за мен този закон не е насочен толкова към организираната престъпност сега, колкото е резултат от липсата на ефективност на правосъдието в миналото. Той цели ревизия на стари престъпления, затова и

Йонко Грозев,
Център за либерални стратегии

периодът му на действие е толкова дълъг - 20 години назад в миналото. Според мен не са нужни повече от пет години период.

Но да, според мен рисковете от нарушаване на права са сравнително ограничени след последните промени в проекта.

120

► хил. лв. и повече трябва да е разликата между законната и действителната собственост на фирмите, за да може да се пристъпи към конфискация

20

► години е периодът на обхвата на закона

НАЦИОНАЛЕН ТЕЛЕФОН ЗА ЗАВЪКИ
0 7001 7001
НА ЦЕНТА НА ЕДНА ГРАДСКА РИЗОВОРА

6000 НАСЕЛЕНИ МЕСТА
ВСИЧКИ КУРИЕРСКИ УСЛУГИ
ДО ВСЯКА ТОЧКА НА
БЪЛГАРИЯ

НА ЕДНАКВО
НИСКА ЦЕНА

СPEEDY
ЛИМИТНО ПОСРЕДСТВО
РЕЧЕНО. СТОРНО.

Московски определи политиката на уволнения Цветков като “правилна”

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Новият транспортен министър щял да ускори работата във ведомството

Новият министър на транспорта, информационните технологии и съобщенията Ивайло Московски заяви, че политиката и приоритетите в сектора няма да бъдат променяни, но ще се работи за ускоряване при усвояването на средства. Според него потенциалът за такова ускорение е в управлението на проектите,

като за тази цел се създават специални звена съвместно със Световната банка и Европейската централна банка в най-големите бенефициенти на средства - Агенция “Пътна инфраструктура” и Национална компания “Железопътни превози”. Според Московски предшественикът му Александър Цветков не е бил достатъчно активен в борбата за по-добри позиции на страната по отношение на европейското финансиране. Московски допълни, че екипът на ми-

нистерството има голям потенциал, който досега не е бил използван.

Зам.-министърът на транспорта Камен Кичев съобщи, че на скорошна среща с регионалния мениджър на Световната банка Питър Харолд е бил уверен, че министерството е изпълнило всички условия, за да бъде отпуснат заемът за БДЖ и НКЖИ. Решението за отпускане на средствата трябва да се вземе на среща на борда на банката през лятото във Вашингтон. Кичев коментира, че

реформите в железниците вече дават резултат, което се вижда по резултатите - загубите за първите четири месеца са намалели на 19 млн. лв. при 29 млн. лв. за същия период на миналата година. Обемът на товарните превози пък се е увеличил с 18%.

“През последните няколко години се случват неща, които никога не са се случвали в сектор железници и те ще доведат до много положителен ефект”, коментира министър Московски.

Филип Буров

Приоритети

Транспортното министерство обеща:

1 Подобряване на управлението на проектите, за което се създават специални звена с консултатията на Световната банка и Европейската централна банка в АПИ и НКЖИ.

2 Ускоряване на усвояването на средства по ОП “Транспорт”. Към момента 54% от средствата са договорени, а 11% - изплатени.

3 Изпълнение на условията за получаване на заема от Световната банка - приватизация на

“БДЖ-Товарни превози”, оптимизация на “БДЖ-Пътнически превози”, оптимизация на енергоемкостта в НКЖИ и въвеждане на програми за обучение и подобряване на мениджмънта в двете компании.

4 Отдаване на концесия на летище София и други инфраструктурни обекти.

5 Ускоряване на вече започнати проекти във връзка с електронното правителство, които ще имат практическа полза за гражданите и бизнеса.

КОГАТО ИМАТЕ НУЖДА ОТ ЕКСПЕРТЕН ЕКИП

РАЗЧИТАЙТЕ НА НАС

МВФ понижи прогнозата си за инфлация

Международният валутен фонд (МВФ) понижи очакванията си за средна инфлация в България през тази година до 4.25%. Това беше съобщено след приключване на мисията на МВФ в България в края на миналата седмица. През февруари институцията предвиждаше повишаването на потребителските цени по хармонизиран индекс да достигне 4.8%.

Според ръководителя на мисията Катрина Пър-

фийлд причините за по-оптимистичната оценка са две - натискът, който оказват международните цени на горивата, е започнал да намалява и ще продължи да спада до края на годината. Втората причина е резкият спад на инфлацията през април. Фондът очаква временният шок от високите цени на храните и горивата да се разсее догодина, което ще успокои инфлацията до 3%.

Иглика Филипова

SOCIÉTÉ GÉNÉRALE
ЕКСПРЕСБАНК
УСПЯВАМЕ ЗАЕДНО

0800 18 888
http://www.sgeb.bg

Голямото писане

Ежегодната промяна на кодовете на длъжностите изправя фирмите пред избора или да се занимават за кратко само с това, или да бъдат глобени

КАКВО ТРЯБВА ДА НАПРАВЯТ ФИРМИТЕ ДО 30 ЮНИ

- ✓ попълване в началото на характеристика на дейността, която определен служител извършва според длъжността си
- ✓ при смяна на длъжността трябва да се изготви нова длъжностна характеристика
- ✓ промяна на заплатите по новата характеристика
- ✓ проверка на новата заплата в коя категория труд попада и какъв е минималният осигурителен праг за позицията, на която е назначен служителят
- ✓ попълване накрая на информацията в Националния класификатор на професиите и длъжностите
- ✓ предаване на всички попълнени документи в НАП

Промените на Националния класификатор на професиите и длъжностите от тази година изнерви счетоводителите на фирмите. Списъци, хартия, кодове, попълване... Всичко това отнема време и човешки ресурс на бизнеса и напълно обяснимо предизвиква все повече негативни реакции. Крайният срок за промяната на документацията за служителите е 30 юни и с наближаването му напрежението в офисите расте.

Много повече отпрегу

Счетоводителите извършват тази работа всяка година, по-неже кодовете на длъжностите също се променят всяка година. Сега обаче промените са много повече от преди. "Новите изисквания на класификатора няма да подобрят качеството на информацията, а ще създадат ненужна работа за малкия и средния бизнес," коментира за в. "Пари" Светлана Найденова, член на управителния съвет на Асоциацията на експерт-счетоводителите. Според нея изобщо не е необходимо всяка година да се

правят подобни редакции и допълнения, но държавната администрация е превърнала това в самоцел.

Оправданието ЕС

Министерството на труда и социалната политика обаче оправдава промените с изискванията на Европейския съюз, според които всички страни членки трябва да уеднаквят наименованията на професиите си. Защо това трябва да става толкова сложно и да изисква толкова много време и усилия обаче - фирмите засега не намират разумен отговор. "Европейските изисквания трябва да се спазват, но за България тези промени не са от особена важност", обяснява Емилия Иванова, собственик и главен счетоводител на счетоводната къща "Ностор". Според нея малкият и средният бизнес ще са най-потърпевши от новите изисквания, защото те разполагат с по-малко специалисти, които са заети с текущата работа и извънредно ще трябва да ра-

ботят и върху промените, които новият класификатор налага.

Нищо не е окончателно

Емилия Иванова разказа още, че за да бъдат предадени всички документи в НАП, са необходими корекции както в длъжностните характеристики, така и в минималните осигурителни прагове, което от своя страна създава предпоставка за промяна в работните заплати почти всяка година. Това обаче не е всичко. До настъпването на крайния срок на 30 юни министерът на труда и социалната политика Тотю Младенов може да направи още изменения и допълнения в класификатора. Това означава, че дори и някоя фирма да е нанесла корекциите си, в последния момент може да се наложи да направи нови. По тази причина бизнесът предпочита да отложи тази работа за последния момент.

250 нови длъжности

От промените в класификатора става ясно, че се

добавят 250 нови длъжности, а 130 са отпаднали. Общият брой на всички работни позиции е 5100. Сред отпадналите длъжности са оператор на изчислителна машина, оператор на компютър, председател на агенция, редактор стилист. Сред новите са съветник по семейно планиране, завеждащ секретна картотека, ликвидатор, различни преподавателски длъжности и позиции в ИТ сектора. Във висшето образование

например вече има длъжности гост-преподавател и хоноруван преподавател, отпаднала е позицията "лектор".

Новата класификация на професиите има за цел да въведе Международната стандартна класификация на професиите ISCO-08 (International Standard Classification of Occupations) в България. ISCO-08 е утвърдена от Международната организация по труда и приета

за ползване от всички институции на Европейския съюз.

Така и без това тромата европейска бюрокрация се среща с още по-тромата българска. Резултатът е, че фирмите губят от работното време на служителите си за попълване на безброй документи за администрацията, вместо да произвеждат повече и да увеличават богатството на България.

Кина Дразнева

Светлана Найденова, член на УС на Института на дипломираните експерт-счетоводители

„Ежегодната смяна на класификатора не подобрява качеството на информацията, а точно обратното - създава проблеми на малкия и средния бизнес. Хаят се много време и ресурс

Частният случай Емилия Иванова, собственик и главен счетоводител на счетоводна кантора "Ностро"

Трябва да СТОИМ В министерството и да следим за всяка промяна

Емилия Иванова е затрупана от много работа, но за поредна година ще трябва да отдели от натовареното си работно време, за да изпълни изискванията на Министерството на труда и социалната политика

” **Минималните осигурителни прагове са огромен проблем за много фирми и ведомства**

Тя трябва да промени служебните данни на стотици служители от различни фирми. За нея проблемът е голям, защото към заповедите на министър Тотю Младенов винаги има нови и нови решения, които се отнасят за различни неща. "Този регистър се променя всяка година - основните длъжности си остават, но терминологията се сменя. Съобразяваме се с всички изисквания, но на практика се получава, че трябва да стоим в министерството и да следим дали има нова заповед", обяснява Иванова и добавя, че тези промени в динамичната корпоративна или бизнес среда на управителите това им е последната грижа."

Загуба на време

Иванова е съгласна, че промените са нужни, защото ЕС ги е наложил за всички страни членки, и на базата на тези класификатори може да се правят международни анализи и оценки от статистическите служби, но според нея в рамките на България те нямат особено значение. "Губи се много време - вместо да си работим целенасочено. Ние се ровим

в длъжностни характеристики, питаем кой какво прави. След това питаем дали това е вярно, дали ги устройва", обяснява тя.

"Аз съм работила в една немска фирма - и там още в началото работодателят си пише длъжностната характеристика - едва ли не, когато идвате на работа, той ви казва ясно какви ще бъдат вашите задължения и колко пари ще ви даде за това. Те отдавна я имат тази практика - в немската фирма се търси крайният резултат - в България обаче работодателите се опитват да наложат колкото се може повече задължения на един човек."

От категория в категория

Съществува огромен проблем с осигурителните прагове. "Ето случаят с медицинските сестри например", започва да разказва Иванова. "Преди няколко

месеца излезе решение, че те трябва да преминават в по-горна категория труд и техните заплати да бъдат увеличени. Дотук добре, но се получи така, че и осигурителните прагове се вдигнаха и сестрите, вместо да взимат повече пари, взимаха дори по-малко. Лекарите също не бяха доволни, че сестрите ще получават заплати, почти равни на техните. И в крайна сметка се наложи отново да ги върнат в по-ниската категория труд", припомни Иванова. Тя е категорична, че която и категория да реши да се надигне срещу новите изисквания на класификатора, министерството на труда ще променя мнението си според настроенията в обществото.

Проблеми в бизнеса

Иванова разказва още, че в последните години средният бизнес пострада много и за фирмите тези промени са непосилни, тъй като те не разполагат с толкова голям брой специалисти. "За средния бизнес това е страшно трудно, защото години наред отделите "Труд и работна заплата" и "Човешки ресурси" са слети. Губи се много време да убедят работодателя, че трябва да смени длъжностна характеристика, че трябва даден човек да мине от една категория труд в друга. И никой не пита работодателите дали това им е на дневен ред или не! Донякъде вътрешнофирмената политика помага, но само на големите предприятия", коментира Иванова.

Кина Драгнева

СНИМКА
ЕМИЛИЯ
КОСТАДИНОВА

Визитка Коя е Емилия Иванова

► Емилия Иванова е родена в София през 1962 г.
► Завършила е магистърска

степен в Университета за национално и световно стопанство (УНСС) - специалност логистика.

► От 1990 г. се занимава със счетоводство, когато започва работа като главен сче-

товодител в българо-украинската фирма "Иверия".

► Работила е в гръцката фирма "Кандия Кретан".

► През 1994 г. отваря своята собствена счетоводна кантора "Ностро".

ОЧАКВАЙТЕ

БАНКОВА
КЛАСАЦИЯ

Пари

30 МАЙ
2011

02/ 4395 855 • events.pari.bg • events@pari.bg

Недоразумение Медицински сестри

► Първоначално новият класификатор на професиите предвиждаше медицинските сестри и акушерките да попаднат в групата на лекарите. Така автоматично прагът за старшите сестри щеше да скочи от 540 на 1100 лв. За останалите сестри и акушерки увеличението щеше да бъде от 540 на 780

лв. Това се превърна в сериозна заплаха за бюджета на болниците. 25 000 здравни работници трябваше да бъдат с променен служебен статут. В крайна сметка след дълги разговори между социалното министерство, синдикати и работодатели минималните осигурителни прагове на сестрите и акушерките останаха на старите си нива от 540 лв.

Пари

BONNIER
Business Press International

Oriens

С подкрепата на:

Microsoft

AIRFRANCE

MAZDA

**VP
SECURITY**

Медийни партньори:

**NOVA
TELEVISION**

DarikFinance.bg

кабината

SeeNews
know how to See

РАДЕЯ
ВЪНШНА РЕКЛАМА

Исландски вулкан отново изплаши Европа

Изригналият в неделя вулкан Гримсвотн събуди лоши спомени и затвори летища, засега само в Северна Европа

Хиляди пътници останаха блокирани в Шотландия, след като няколко авиокомпани, сред които British Airways, KLM, AerLingus и EasyJet отмениха полетите си като превантивна мярка заради облака от вулканична пепел от Исландия. Френско-холандската авиокомпания KLM дори отмени 16 полета между Амстердам и северната част на Великобритания. Общо около 100 полета бяха отменени вчера, а шотландските летища останаха затворени до 12 ч по Гринуич по нареждане на британският регулатор на въздушния трафик NATS. В понеделник облакът от вулкана Гримсвотн засегна летищата в Глазгоу и Единбург, очаква се да достигне и летищата в Абърдийн и Инвърнес. Извън Шотландия всички британски летища продължиха да функционират нормално.

Лоши спомени
Вулканското изригване

породи опасения от повторение на миналогодишната криза във въздушния транспорт, предизвикана от активизирането на друг исландски вулкан - Ейяфятлайокутл. Тогава опасенията от проблеми с двигателите на авиолайнерите заради запрашения въздух доведоха до отмяната на 100 хил. полета и до пропуснати ползи за милиарди за авиокомпаниите. Президентът на Исландия Олафур Гримсон коментира, че тазгодишното изригване е "монументално", но няма да има подобен ефект върху въздушния транспорт. Според него изригналият сега вулкан е различен от Ейяфятлайокутл, освен това службите в Европа вече са много по-подготвени. Въпреки успокоенията страховете от ново масово отменяне на полети свалиха акциите на авиокомпаниите с 3 до 5%.

Протести и прогнози

Ирландската нископлатформна компания Ryanair заяви, че ще протестира заради ненужните според нея ограничения. Вчера 36 нейни полета между Шотландия и различни градове в Европа

бяха анулирани заради вулканичния облак. Европейската агенция за безопасност на въздухоплаването ("Евроконтрол") съобщи, че ако вулканът продължи да бълва дим и пепел със същата сила, облакът може в четвъртък да достигне западните райони на Франция и северната част на Испания. Финландският летищен оператор Finavia прогнозира, че облакът от Гримсвотн няма да наруши въздушния трафик в региона на Скандинавския полуостров.

Финландските метеоролози прогнозираят, че вулканичната пепел ще се придвижи до южната част на Финландия към сряда. В Исландия основното летище Кефлавик край Рейкявик вчера функционираше нормално с изключение на полетите до Лондон, Манчестър и Глазгоу. Норвежкият летищен оператор Avinor от своя страна обяви, че ще има известни ограничения на въздушния трафик по западното и югозападното крайбрежие, където по-специално е възможно да бъдат затруднени доставките с хеликоптери за петролните платформи в Северно море. **П**

► Десетки полети бяха отменени от и до летището в Единбург, Шотландия, след изригването в събота на вулкана Гримсвотн, Исландия

СНИМКИ REUTERS

Бивши Загубите от Ейяфятлайокутл бяха за над 770 млрд. EUR

► Преди малко повече от година, между 14 и 22 април 2010 г. исландският вулкан Ейяфятлайокутл започна да изригва облаци дим и блокира за дълго въздушния транспорт в Европа. Последствията от това бяха, че над 7 млн. пътници не можаха да излетят по

разписание, много от тях бяха принудени да спят на летищата или да приемат дълги пътувания с алтернативен транспорт.

► Наскоро Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) изчисли общите загуби за световната икономика, включително всички последици, на над 1.1 трлн. USD (770 млрд. EUR). Данните на Европейската комисия само за директното вли-

яние на вулкана са за 4.7 млрд. EUR.

► Потърпевши бяха не само европейските страни. Така например Кения загуби около 3 млн. USD заради провален износ и пропаднали туристически пътувания. А само членовете в Асоциацията на европейските авиолинии 31 най-големи авиокомпани са докладвали за загуби за над 735 млн. USD, които след това не са успели да покрият.

Гърция фалира, ако ЕС спре заемите

” Ако Гърция не получи следващия транш, страната ще прекрати плащанията - заплатите и пенсиите няма да се изплащат, всички държавни разходи ще бъдат спрени

Георгиос Папаконстантиноу, министър на финансите

Атина предприема спешна приватизация, за да закърпи бюджета

Гърция няма да може да изпълнява финансовите си задължения, ако не получи поредния транш от 12 млрд. EUR от кредитната програма на обща сума 110 млрд. EUR, заяви гръцкият финансов министър Георгиос Папаконстантиноу. Международният валутен фонд също е съобщил, че няма да отпуска средства на Гърция, ако през 2012 г. не бъде осигурено финансирането на Атина от Европейския съюз. "МВФ съвсем ясно даде да се разбере, че няма да може да преведе пари, ако не получи гаранции, че през следващата година, ако се наложи, Гърция ще

има финансовата подкрепа на европейците", каза министърът. "Ако Гърция не получи следващия транш от кредитната програма, страната ще прекрати плащанията", заяви Папаконстантиноу. "Заплатите и пенсиите няма да се изплащат, всички държавни разходи ще бъдат спрени", предупреди той.

Спешна приватизация

Финансовият министър заяви още, че на правителственото заседание в понеделник е била потвърдена решимостта на кабинета да продължи с програмата за финансова консолидация, като вземе допълнителни мерки за над 6 млрд. EUR, за да постигне целта за 2011 г. за бюджетен дефицит от 7.5%. Папаконстантиноу изтъква,

че в подробности мерките и средносрочната бюджетна програма на кабинета, целящи да сведат дефицита до около 1% от БВП до 2015 г., ще бъдат огласени, след като приключи сегашният преглед на изпълнението на програмата от ЕС, ЕЦБ и МВФ и след консултации с другите политически партии. Същевременно кабинетът реши незабавно да пристъпи към продажба на държавните дялове в няколко големи предприятия в рамките на усилията на Гърция да се справи с финансовата криза. Папаконстантиноу заяви, че министрите са решили да приватизират телекомуникационната компания ОТЕ, Пощенска банка, пристанищата в Солун и Атина и водоснабдителната компания в Солун. **П**

В цифри

10

► млрд. лв. са вредите от сивия бизнес в икономиката на България, показват проучванията по проект "Ограничаване и превенция на неформалната икономика", съобщиха от Асоциацията на директорите за връзка с инвеститорите в България (АДВИБ), която е партньор по проекта

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Фирмите за подбор на мениджъри вече са в асоциация

Според специалистите това е браншът, който първи пропада при свиването на разходите и последен ще се възстанови след края на кризата

СНИМКА МАРИНААНГЕЛОВА

Водещи компании, опериращи в сектора на подбор на висш мениджърски персонал, създадоха своя асоциация. Членове на Българската executive search асоциация (БЕСА) са "Александър Хюз", "Бойден", "Др. Пендл и Писвангер", "Педрсен и Партньор", ПМС и "Стантън Чейс". Председател на асоциацията е Даниела Осиковска, управляващ партньор на "Бойден". В управителния съвет на БЕСА влизат още Мирена Колева - управляващ партньор на "Др. Пендл и Писвангер", и Силвия Умникова - управляващ партньор на "Александър Хюз".

Пазарът на executive search услуги

След бурното развитие на сектора през 2006 г. кризата буквално е върнала фирмите в първи клас. Специалисти коментират, че това е браншът, който първи пропада при свиването на разходите и последен ще се възстанови при дългоочакваното отминаване на икономическата стагнация. В момента фирмите усещат раздвижване, но отбелязват, че това е сезонно и не може да се говори за устойчиво дви-

жение нагоре. "Няма тренд за момента и за съжаление тази година ще е слаба", коментира Даниела Осиковска.

Тенденцията в кризата в момента е смяната на един тип управленски качества с други. Преди кризата са се търсели мениджъри с широк размах, стратегическа визия и агресивно поведение за разрастване. Сега се търсят такива, които могат здраво да държат юздите на фирмата и да могат да мотивират екипите си. Разбира се, много ключово качество е да могат да управляват компанията спрямо разходи, като по този начин запазват организацията. "С отминаването на кризата очакваме ръст на търсенето. Много мениджъри в момента са безработни заради реструктурирането в компаниите", прогнозира Даниела Осиковска.

Цели на асоциацията

Даниела Осиковска коментира пред в. "Пари", че асоциацията цели да информира и просвещава, пояснявайки какво представляват executive search услугите. Други цели са издигането на професионалното равнище на сектора

и създаване на законова рамка. Обединението получава подкрепа от международната Асоциация на executive search консултантите (AESC). Силвия Умникова, управляващ партньор на "Александър Хюз", коментира, че една от целите на асоциацията е да допринесе за развитието на тази услуга в България. Също така обединените организации искат по този начин да подпомогнат развитието на икономиката и на бизнеса.

Проблемите в сектора

Основен проблем в работата на компаниите за подбор на висш мениджърски персонал е липсата на ясна законова рамка, която да обяснява специалния им статут. Даниела Осиковска обясни, че в момента фирмите се третират по-скоро като трудови борси, а не като занимаващи се с консултантски услуги. Миналата година е било прието изискване всички агенции, които имат лиценз, да публикуват свободните си позиции в Агенцията по заетостта, за да имат всички безработни достъп до тях. Според управляващия партньор в "Бойден" това е доста неадекватно решение

„Идеята за създаването на асоциацията се зароди още преди кризата, но в момента пазарната обстановка е по-подходяща. Кризата е мерител за качеството на тази услуга в България. Това е и причината критериите за членство в асоциацията да са изключително стриктни

Даниела Осиковска, управляващ партньор в "Бойден" и председател на асоциацията

за работата им. "По принцип работим с хора, които имат желание да сменят работата си, но имат работа в момента. Също така работим само за много високи позиции и там нивото на поверителност е изключително високо - и от страна на поръчките от наши клиенти, и от страна на това с какви кандидати се виждаме", обясни тя. Подобно публично обявяване на търсенията ще наруши

изключително много подбора на висши мениджърски кадри и ще наруши конфиденциалността на процеса. За момента наредбата още не е влязла в сила и обяви не се обнародват.

Силвия Умникова добави, че по време на кризата има случаи на пазара, които нарушават грубо етичните бизнес норми на професията. "Продават" се кандидатури безразборно, заплаща се на

кандидати, за да попълнят шортлистите, вземат се пари от кандидати, които искат да бъдат включени в даден проект, не се спазва конфиденциалността. Нещо, което професионални екзекутив сърч консултанти не биха допуснали, тъй като това би довело до уронване на престижа, обективността, интегритета и имиджа ни", заяви тя.

Ивана Петрова

INVESTOR.BG

РАЗВИТИЕ НА ВЕИ В БЪЛГАРИЯ

ИНВЕСТИЦИИ, ВЪЗМОЖНОСТИ, ПОГЛЕД ОТ РАЗЛИЧНИ СТРАНИ

Клуб "Investor.bg" ще събере различните гледни точки на 2 юни 2011 г.

Законът за ВЕИ - проблеми и перспективи
Административни дисбаланси и политиката за ВЕИ
Икономически поглед към ВЕИ
Какво е бъдещето на възобновяемата енергия в България?
Кои са перспективните инвестиционни направления в сектора?

Развитие на ВЕИ в България - инвестиции, възможности, поглед от различни страни

Дата: 2 юни 2011 г.
Място: зала Мусала, х-л Хилтън
Начало: 18:30 ч.

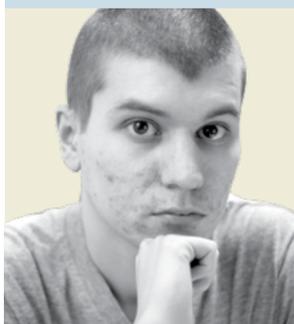
Повече информация на investor.bg/club или на тел: 812-98-42
Очаквайте и останалите събития от Клуб Investor.bg по теми "Банки и кредити" и "Имоти" през 2011г.

Раздялата с онлайн търговете

Броят на търговските обекти в българския интернет се увеличава, сайтовете започват да се профилират

Въпреки спада на общото потребление в страната броят на онлайн магазините продължава да се увеличава. В българското интернет пространство вече съществуват над 3000 магазина по данни на Петър Ванчев, управител на магазина Store.bg и председател на управителния съвет на Българската асоциация за електронна търговия. Въпреки все още трудната икономическа ситуация голяма част от тях продължават да отчитат ръст.

Пламен Димитров
plamen.dimitrov@pari.bg

Край на търговете

Според Огнян Лахчев, мениджър на най-голямата платформа за онлайн търговия Aukro.bg, българските потребители пазаруват импулсивно, искат да закупят на момента предпочитаната стока. Поради тази причина в Aukro ще отпадне съществуващата до момента възможност за наддаване. “Предпочитаният начин за пазаруване е покупка на момента”, казва Лахчев. Купувачите не желаят да чакат, за да приключи един търг с наддаване. “От доста време делът на сделките, извършени през търг с наддаване, не надвишава 20%. Често търгът с наддаване се ползва от некоректни продавачи и затова решихме, че тази форма на продажба носи повече вреди, отколкото ползи”, допълва той. Store.bg съ-

що са скептично настроени към търговете, но по друга причина. Според Петър Ванчев те само биха смъкнали качеството на предлаганата услуга.

Малки и големи

Забелязва се разделение на онлайн пазара на два основни типа магазини. Едните са малките сайтове тип “сергия”. “Там винаги има бум, понеже миналата година не са имали продажби”, казва Ванчев. Огромният брой малки магазини може да се обясни с ниските инвестиции, необходими за създаване на един онлайн търговски обект, както и от желанието на собствениците им да покрият всички съществуващи пазарни ниши. От другата страна са големите магазини, които влагат сериозни инвестиции в областта.

Aukro се отказва от стоките втора

” Аукционният модел премина своя пик и вече има единствено поддържащи функции

Огнян Лахчев,
мениджър на Aukro.bg

Платформата променя модела си и премахва наддаването

Платформата за онлайн търговия Aukro.bg обяви, че е стартирала дългосрочна програма за подобряване на сигурността на предлаганите стоки. От 26 май в магазина се въвежда ръчното одобряване на търговци с условието те да бъдат активни, да гарантират качеството и произхода на стоките, както и да поддържат наличности. Предлаганите досега ар-

тикули втора употреба поетапно ще бъдат пренасочени към мрежата за социално пазаруване Prodalvalnik.com. Първите категории продукти, които от 26 май ще бъдат преместени, са мобилните телефони втора употреба, стоките с антикварна и колекционерска стойност, както и автомобилите и недвижимите имоти. Целта на предприетите от Aukro.bg действия е практически да се сведат до минимум броят на нелоялните търговци и опитите за измама, казват от компанията. Отменя се и възможността за наддаване, като всички стоки трябва да може да бъдат

купени на момента.

Умерен ръст

“Промяната на политиката е в съответствие с тенденциите в онлайн търговията в световен мащаб”, каза за в. “Пари” Огнян Лахчев, мениджър на Aukro.bg. Според него аукционният модел е преминал своя пик и вече има единствено поддържащи функции. “За увеличение на измамите не можем да говорим, но броят опити за измама и в момента е неприемлив за нас”, допълва Лахчев. През първото тримесечие на годината продажбите в платформата отчитат ръст от около 10% в срав-

1%

► е делът на онлайн търговията в потреблението в България

3000

► е броят на българските онлайн магазини

Спад
Предстоят слаби месеци

► Летният сезон по традиция е по-слаб за онлайн търговията, тъй като хората прекарват по-малко време пред компютрите си. Април и май са най-слабите месеци за електронна търговия, когато има лек пик във физическата търговия. Големите магазини ще се възползват от сезона, за да подготвят нови услуги, които да са готови за старта на активния сезон през есента.

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

употреба

нение със същия период на миналата година. Българинът все още се отнася с известно недоверие към онлайн пазаруването и по тази причина делът на онлайн търговията е под 1% от общото потребление на стоки и услуги в страната. В развитите икономики този дял достига 15%, а в страните от ЦИЕ - около 5%.

Най-търсено

Най-търсени в Аукро са продуктите от категории "Дрехи, обувки, аксесоари" и "Бижутерия", следвани от "Компютри" и "Електроника". Като най-динамично развиваща се категория се

очертavat стоките за дома. "Тази категория е много добре развита в страни като Полша и Унгария, и считаме, че има голям потенциал и у нас", уточнява Лахчев. Според него детайлни данни за онлайн търговията в България не съществуват, тъй като все още онлайн търговците не членуват в достатъчно голяма и представителна асоциация. Ако трябва да отчетем дела на платформите ни, сравнено с големите онлайн магазини и други платформи, по приблизителни данни реализираме около 30% от всекидневните сделки в страната, казва Лахчев. □

Интервю Петър Ванчев, управител на Store.bg**Не привличаме клиенти с отстъпки, а с качество**

Мотивацията на потребителите за пазаруване онлайн се измества от по-ниската цена към по-качествената услуга

► Господин Ванчев, каква е тенденцията при продажбите онлайн?

- Общо взето, онлайн търговията в България се дели на няколко вида. Едните сайтове са тип сергия - там винаги има бум, понеже миналата година не са имали продажби. Другите са фирмени магазини. Те нямат кой знае какво развитие, просто са направили нещо, защото конкурентът е направил. Те са изградили нещо на разумно ниво и нагатак не се прави нищо сериозно. Третият тип са фирми с целенасочена инвестиционна политика в областта. Има и фирми, които имат изкопиран отнякъде бизнес модел и не внасят ново ноу-хау на пазара. Такъв тип са онлайн хипермаркетите. От друга страна са фирми, които създават нещо принципно ново, например сайтовете за групово пазаруване. Там има голям растеж, защото има големи инвестиции в областта. Най-успешни са фирмите, които инвестират целенасочено в областта и имат изградена твърда клиентска маса. При тях се наблюдава стабилен рас-

теж, който не се променя последните няколко години. Няма сътресения поради кризата, защото тези фирми имат изградена клиентска маса. В България има над 3000 онлайн магазина и основната причина хората да пазаруват по интернет доскоро беше по-ниската цена. Причината все повече се измества към по-качествената услуга. Засилва се лоялността към сайтовете с по-качествена услуга. Хората не са склонни да рискуват със сайт с по-ниска цена, но без изградена лоялност. В момента ние имаме 70% лоялни клиенти.

► Вашият сайт е традиционен, възнамерявате ли да въведете търгове?

- Не. Ние сме най-големият електронен магазин. Това се постига на база качествена услуга. Ние не предлагаме никакви отстъпки, предлагаме стандартната цена на продуктите. Ако вкараме търгове и външни доставчици, качеството на услугата ни бързо ще спадне. Например ние държим на склад над 80% от стоката, която предлагаме, за да няма изчерпани наличности. За нас това е важно, защото прави клиентите лоялни. Разходите за реклама за един клиент се избиват с поръчка и половина. Ако магазинът няма минимум

СНИМКА БОБИТОШЕВ

две поръчки от един клиент, общо взето, работиш на загуба.

► Казвате, че сте най-големият онлайн магазин, колко е пазарният ви дял?

- Зависи от разделите. При книгите държим 70%, те представляват и 70% от всичките ни продажби. Стартирахме раздел за иг-

рачки на 1 декември и все още нямаме правилна база за измерване, но сме най-големият електронен магазин за играчки, предполагам с 30-40%. За филми и музика сме с 99-99%, просто никой друг не продава такива неща. При фототехниката сме зле. Но все пак няма физически магазин, който да продава повече от нас в тези области. □

ЗЕМЕДЕЛЦИТЕ МОГАТ ДА ПОЛУЧАТ ФИНАНСИРАНЕ ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА МАЛКИ И СРЕДНИ СТОПАНСТВА**ЕВРОПА НИ ПОМАГА ДА МОДЕРНИЗИРАМЕ ЗЕМЕДЕЛИЕТО**

Вие имате малко или средно земеделско стопанство, обработвате земя или отглеждате животни и искате да сте по-конкурентоспособни? Сега може да получите до 7500 евро по мярка 141 „Подпомагане на полупазарни стопанства в процес на реструктуриране“ за петгодишен период. Безвъзмездната финансова помощ се предоставя по Програмата за развитие на селските райони 2007-2013 г. Възползвайте се от безплатните услуги на Националната служба за съвети в земеделието към Министерство на земеделието и храните за изготвяне на вашите проекти. Обадете се на кратък номер *AGRO (*2476) или на 070012476 /на цената на един градски разговор/ и ще получите безплатна консултация, както и повече разяснения по Програмата. Допълнителна информация може да намерите и на сайта на Програмата за развитие на селските райони www.prsr.government.bg.

Проекти по мярка 141 ще се приемат от 4 април до 29 юли и от 31 октомври до края на 2011 г. в областните дирекции на Държавен фонд „Земеделие“.

МИНИСТЕРСТВО
НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

Програма
за развитие на
селските райони
(2007-2013)
Министерство на
земеделието и
храните

Европейски
земеделски фонд
за развитие
на селските райони:
„Европа инвестира
в селските райони“

**„ЕВРОПЕЙСКИ ПАРИ
ЗА БЪЛГАРСКОТО
СЕЛО“**

Интервю Васко Райчев, председател на "Делойт България"

Консолидацията на банките в България трябва да продължи

Консерватизмът на системата е положително качество и този подход трябва да продължи

В. "Пари" започва представянето на журито на тазгодишните банкови награди. Очаквайте сп. "Банки и финанси", на чиито страници ще откриете призовите институции в трите категории - банкиране на дребно, корпоративно банкиране и банка на 2010 г., както и множество коментари на експерти за състоянието на финансовата индустрия в страната и предизвикателствата пред нея.

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

► **Господин Райчев, как състоянието на българската икономика се отразява на инвестиционния интерес?**

- С уговорката, че не съм макроикономист, ще се опитам да отговоря от гледна точка на инвеститорите, каквито са нашите клиенти. Не съм убеден, че инвеститорският интерес е отслабнал значително, още по-малко, че е изчезнал. Мисля, че България има потенциал

да привлече инвеститорски интерес още дълги години. Парадоксално това е нашата най-голяма слабост - а именно, че сме изостанали в развитието си спрямо другите страни, спрямо региона дори, да не говорим за ЕС. Това в комбинация с членството ни в "клуба на богатите" за каквото се счита ЕС, поражда голям потенциал за растеж в очите на инвеститорите. Така че България не е изтрита от картата. Това е нашето впечатление.

Друг е въпросът, че инвеститорите сега са много по-предпазливи, защото парите са скъпи и не са толкова достъпни. Едно сравнение с Румъния е показателно в това отношение. В Румъния икономиката въобще и финансовата система в частност е в по-лошо състояние от България по всеки показател. Но там като че ли е по-лесно да се прави бизнес. Първо, пазарът е по-голям и инвеститорският интерес е по-стабилен, отколкото в България. Понеже имаме клиенти, които инвестират и в двете икономики, тяхното мнение е, че за постигането на дадена цел в България в сравнение с Румъния са необходими два пъти повече усилия.

► **От тази гледна точка какви възможни мерки може да бъдат приложени, за да се подобри бизнес климатът?**

- Секторните политики, освен ако не са много добре подбрани, управлявани и последователно изпълнявани в дълъг период от време, обикновено не дават резултат. Това, което дава резултат, е стабилността на средата въобще и на финансовата система в частност. И у нас има финансова стабилност, но многото говорене и лутане по темите създават една нервност и очакване за промяна. Хубавото е, че засега тя не се случва. Но непоследователността сама по себе си поражда тревога.

Друго, което може да направи държавата, е да приватизира. У нас има погрешни очаквания относно приватизацията. Фискалният ѝ ефект е силно преувеличен. Не би трябвало целта да е събиране на финансов ресурс, а по-скоро укрепване на конкурентната среда, което пък от своя страна привлича качествен

инвеститорски интерес.

И, разбира се, прословутата инфраструктура - магистрали и пътища наистина са важни. Инвеститорът влага там, където има инфраструктура или се изгражда такава. Но инфраструктура не е само пътища. То е образование, здравеопазване, сигурност, достъпно и ефективно правораздаване и пр. При всички случаи ще е грешка да се смята, че понеже е криза, правителството трябва да приеме някаква грандиозна програма с 50-60 точки, да се активизира в секторни политики, да се намесва в пазарния процес. Това ще е погрешно и ще доведе до объркване на инвеститорите.

► **Какво отличава банковата индустрия у нас? Кои са специфичните ѝ черти, които я правят по-сигурна или по-уязвима?**

- Тук ще бъде доста оптимистичен. Ние сме щастливи, че имаме сравнително стабилна банкова система. Това е нещо, което не оценяваме добре. Има някаква обществена нагласа срещу банковата система, като че ли едва ли не тя причинява проблеми, вместо да бъде фактор на стабилност. Във второто вярвам на сто процента. Когато гледат банковите баланси, всички се фиксират върху кредитите - банките предоставят много консервативно, преследва се събираемост, качва се цената, увеличават се лихвите. Обаче балансът има и друга страна - депозитите. Банката е само финансов посредник. Консервативната кредитна политика е политика на защита на интересите на депозантите. И това е много важно, което за съжаление не се разбира добре. Като че ли и самите банки малко работят в тази посока - да променят нагласите в обществото и да обясняват този важен факт.

Визитка Кой е Васко Райчев

Васко Райчев има магистърска степен по счетоводство от Стопанска академия "Д. А. Ценов", Свищов. От 1990 до 1992 г. е финансов директор и главен счетоводител в "Шмиц Каргобул България" ООД. Един от основателите е на "Делойт България" (1992 г.), където става управляващ

съдружник (1996-2003 г.). Впоследствие отговаря за управлението на риска и защита на репутацията на "Делойт" за Централна Европа. От ноември 2010 г. е председател на "Делойт България", като подпомага съдружниците в развитието на бизнеса и имиджа на компанията на българския пазар. Понастоящем Райчев е заместник-председател на Института на дипломираните експерт-счетоводители в България.

„ **Банките според мен трябва да се преборят с негативната обществена нагласа, която за съжаление идва дори от страната на политиците и от хора, които трябва да са по-компетентни**

През цялото това време от края на 2009 г. депозитната база остана стабилна в България, което на други пазари въобще не беше така. Това също е фактор на стабилност.

Щастливи сме и поради това, че преобладават чуждестранните инвеститори в нашата банкова система. Оказа се така, че тези инвеститори не са чак толкова зле и като банкови групи. Някои, разбира се, имаха проблеми, които отдавна преодоляха и вече не се считат за рискови банки. Например гръцките банки - да, те изпитаха проблеми, кредитните им рейтинги бяха понижени, но на фона на проблемите на гръцката икономика те въобще не стоят зле. Освен това имат и достатъчно буфери. ОТП пък се оказа една от банките в Европа, издържала най-добре стрес тестовете.

Предизвикателство, от друга страна, са необслужваните кредити. То не е проблем на банковата система всъщност, а на цялостната среда. Способността да се обслужват кредитите е силно намалена и в корпорациите, и у гражданите. Засега този процес обаче изглежда да е под контрол.

Другото е обществената нагласа, за която споменах. Банките според мен трябва да се преборят с негативната обществена нагласа, която за съжаление идва дори от страната на политиците и от хора, които трябва да са по-компетентни.

► **Какви са дългосрочните предизвикателства пред банковата индустрия в страната?**

- Банковите активи в България трябва да продължават да се консолидират. Сега е подходящият момент, в който това да се случи. Защото българската банкова система независимо от окрупняванията, които се случиха

през последните години, продължава да бъде доста фрагментирана. Това прави нашите банки относително уязвими заради голямата конкуренция в сектора. С който и подобен пазар да ги сравнявате, ще видите, че българските банки като размер са сравнително малки. Те може да се сравняват със страни с по-малки и слаби икономики като Македония. В Хърватия водещите банки са в пъти по-големи от нашите. Дори в Сърбия банките са по-големи. По-големият размер дава възможност за по-ефективно управление на риска.

Консерватизмът на системата е положително качество и този подход трябва да продължи. Когато един ден икономиката започне да се възстановява, банките не трябва да отстъпват от тази политика, защото именно тя ще доведе и до по-дългосрочен и по-стабилен растеж. Българските банки между другото растяха бързо поради същата тази причина - ниската база и големия потенциал. Проникването на банковите услуги в България продължава да е най-ниско в целия ЕС, а дори и в региона. Това създава потенциал. Банките вземаха ресурс от майките, инвестираха тук и получаваха двойно и тройно по-голяма възвръщаемост, отколкото в Западна Европа. Подобна обстановка ще има отново. Но този път трябва да бъдат по-внимателни. На всичкото отгоре българските банкови мениджъри пак ще са в тази трудна ситуация, в която от компанията майки именно заради големия потенциал ще им възлагат агресивни бизнес задачи и те ще трябва едновременно да отговарят в някаква степен на тези изисквания, но и да възпират тези апетити, за да запазят дългосрочната си стабилност.

Николай Вълканов

**КАК ДА
ИЗПРАТИТЕ
ВАШЕТО
БИЗНЕС
ПРЕДЛОЖЕНИЕ
НА ПРАВИЛНИЯ АДРЕС**

За да е успешна вашата маркетингова стратегия, поръчай адресен списък.
www.daxy.com

ПРЕДИ ДА ПУСНЕШ ПИСМОТО!

Siemens трябва да плати близо 650 млн. EUR обезщетение на Areva

Германската компания е нарушила договора си с френската да не предприема конкурентни действия

Германският технологичен гигант Siemens трябва да изплати 648 млн. EUR обезщетение заедно с лихвите на френската компания Areva заради оттеглянето си от съвместното дружество за изграждане на атомни електроцентрали. Siemens е нарушил договора, който е имал от 2000 г. с френската компания, като е влязъл в съюз с руската „Росатом“ за изграждането на ядрена централа. Решението е на Международния съд в Хага, според което германската компания не е спазила напълно договорните си задължения към предишния си партньор. Изплащането на обезщетението на Areva ще бъде отразено във финансовия отчет на Siemens за третото тримесечие от фискалната 2011 г.

Разваляне на отношенията

През 2009 г. Siemens, която произвежда всичко от бързи влакове до слухови апарати, обяви, че иска да излезе от участието си в съвместно предприятие с Areva NP, като продаде дела си от 34% в предприятието. Французите платиха 1.62 млрд. EUR за него, а сделката беше финализирана тази година. Сътрудничеството между германската и руската компания пък беше обявено също през 2009 г. с подписване на договор за създаването

1.62

► млрд. EUR плати Areva на Siemens за дела ѝ в съвместното предприятие

► Споразумението на Siemens с „Росатом“ предвиждаше да построят 400 нови ядрени реактора до края на 2030 г.

СНИМКИ BLOOMBERG

на джойнт-венчър с равно акционерно участие. Плановете на „Росатом“ и Siemens бяха да построят 400 нови ядрени реактора на стойност над 1 трлн. EUR до края на 2030 г.

В българската АЕЦ „Козлодуй“ се използват системи и на Areva, и на Siemens, а през април страната ни подписа меморандум за сътрудничество с френската

компания по проекта за АЕЦ „Белене“. С Areva беше обсъдена и възможността за изграждане на нов блок на АЕЦ „Козлодуй“.

Съдебни иски

Areva предприе съдебни действия срещу Siemens, тъй като подписаният между тях договор забранява на германската компания да влиза в конкуренция с Areva за

срок от осем години. В края на 2009 г. Areva обяви, че съдът е спрял обединението на Siemens и „Росатом“, докато френската и германската компания не се договорят за стойността на излизането на германската компания от Areva NP.

Освен решението за обезщетението през миналата седмица съдиите намалиха осемгодишния срок за

непредприемане на конкурентни действия на двете компании на 4 години. Така ограничението ще е валидно до 25 септември 2013 г.

През миналата година Siemens започна паралелна съдебна битка, като поиска от Европейската комисия да отмени клаузата за забрана на конкурентни действия. Предстои комисията също да разгледа случая. □

8

► години забрана за предприемане на конкурентни действия след прекратяване на сътрудничеството е предвиждал договорът между Areva и Siemens от 2000 г.

Liberty Media предлага 1 млрд. USD за Barnes&Noble

В началото на годината веригата книжарници отчете за първи път ръст на продажбите си от 2007 г. насам

Компанията Liberty Media, собственост на Джон Малон, е отправила официално предложение за закупуване на веригата книжарници Barnes&Noble. Компанията предлага цена от 1 млрд. USD, което прави 17 USD за акция. От известно време се спекулира с вероятността за придобиване на компанията за книги, като това е първият случай, в който е налице реална оферта. Сделката все още не е обсъдена от съвета на директорите. Предстои да бъде разгледана и от регулаторните органи.

Сделка за милиарди

Според конкретните параметри на сделката председателят на съвета на директорите на Barnes&Noble Леонард Ригио ще запази своите 30%

► Електронният четец Nook спаси от банкрут Barnes&Noble

в компанията за книги, а останалите 70% ще станат собственост на Liberty Media. Акциите на компанията се покачиха с 24% до 17 USD на Нюйоркската фондова борса преди два дни. Само преди месец акциите на Barnes&Noble се търгуваха

за 8.45 USD.

В момента компанията реализира стабилни продажби на пазара на електронни книги благодарение на своя електронен четец Nook и заема втората позиция в сегмента след Kindle на Amazon. В началото на

тази година компанията за книги реализира 7.3% ръст на продажбите. Това е първият положителен резултат на Barnes&Noble от 2007 г. насам. Онлайн приходите ѝ скокчиха с 52% и достигнаха 319.4 млн. USD за първото тримесечие.

„Всеки път, когато някой купува IPAD или Kindle, акциите на Barnes&Noble се обезценяват“

Брайън Соци, анализатор от Уолстрийт в Ню Йорк

Преди да инвестира в електронния четец обаче, компанията беше изправена пред огромна конкуренция и рискуваше да фалира. Въпреки че сега компанията за книги показва относителна финансова стабилност, тя отчита загуби през почти всяко тримесечие.

„Всеки път, когато някой купува IPAD или Kindle, акциите на Barnes&Noble се обезценяват“, казва Брайън Соци, анализатор от Уолстрийт в Ню Йорк. И добавя, че всяко безплатно теглене на книга от интернет е като вот срещу компанията.

Разширяване на бизнеса

Предложението на Liberty

Media е доста необичайно предвид фокуса на фирмата, който пада предимно върху телевизионния пазар чрез Starz мрежата и онлайн сателитния радиодоставчик Sirius XM.

Вероятно компанията планира да разшири сериозно присъствието си в нови пазарни ниши, като евентуалното придобиване на Barnes&Noble може да се окаже само една стъпка към навлизането на пазара на планшети и други преносими устройства. Тез първа ще стане ясно дали компанията за книги ще приеме предложението на Liberty Media, както и как ще се развива евентуалното им сътрудничество в сектора. □

Български индекс

Бенчмаркът у нас се понижи леко

Sofix: 436.73

↓ -0.11%

Широкият индекс на БФБ се повиши

BG40:132.41

↑ +0.48%

Ръст за измерителя на фондовете за имоти

BGREIT: 49.87

↑ +0.28%

Число на геня**"Булленг инвестмънтс" АДСИЦ****211 350**

▶ акции от фонда за имоти преминаха през Българската фондова борса, като цената се увеличи с 0.26%

Акции

Сесията завърши с повишение за цените на компанията

"Петрол" АД: 5.99 лв.

↑ +12.38%

Горнооряховският производител на захар отчете спад в цените

"Захарни заводи" АД: 1.5 лв.

↓ -6.12%

Цените на фонда за имоти затвориха при по-висока цена

"Зенит имоти" АДСИЦ: 1.45 лв.

↑ +7.41%

Спад**"Бесттехника ТМ"****-33.33**

▶ процента поевтиняха акциите на радомирския производител на оборудване и достигнаха 2 лв.

Поскъпване**"Торготерм АД"****+123.88**

▶ процента поскъпнаха акциите на Кюстендилския производител на професионално кухненско оборудване

Русия се готви за износ на жито

Търговци смятат, че наложената забрана за продажби в чужбина няма да бъде подновена

Търговците на зърнени продукти в Русия се подготвят да изнасят стоката си поради по-високото очаквано производство тази година, казват от компанията за земеделски проучвания "СовЕкон". Миналата година доставките за чужбина бяха забранени.

Засилено изкупуване

Търговците са засилили изкупуването на жито преди около месец и го съхраняват в силози, намиращи се в близост до пристанища, казват от компанията. Поръчките са се стабилизирани на цена около 180 USD за тон. Други анализатори също подкрепят тази теза и смятат, че износът може да достигне до 20 млн. тона през сезона 2011-2012 г.

Прогнози

Забраната за износ, вля-

зла в сила на 15 август миналата година и със срок до 1 юли тази, беше наложена след най-сериозната суша в Русия за последните 50 години. Добивите на национално ниво спаднаха с 37% до 60.9 млн. тона през 2010 г. Търговците смятат, че забраната няма да бъде подновена след изтичането си, тъй като запасите от зърно в Русия надхвърлят 14 млн. тона, половината от които са в държавен фонд. Тази година се очаква добивите да достигнат 90 млн. тона, тъй като фермерите вече са успели да преодолеят забавянията в засяването и са изпреварили плановете с 2.25 млн. хектара до 17 май.

Руските земеделци са засели общо 16.4 млн. хектара до 18 май, или с 14% повече от миналата година, сочат данни на министерството на земеделието. "СовЕкон" прогнозира добиви между 78 и 83 млн. тона, включващи между 49 и 51 млн. тона жито, между 14 и 14.5 млн. тона ечемик и 5.3 млн. тона царевица. □

РЕКЛАМНО ПОЗИЦИОНИРАНЕ**Анджела Мюър:**

С вината на „Братя Минкови“ България покори световната винена арена

Авторитетната енологка присъди най-голямата световна винена награда на Cabernet Sauvignon&Cabernet Franc "От Избата"

Уникално червено вино на изба „Братя Минкови“ за пръв път в историята на България се пребори за най-голямата световна винена награда. В оспорвана надпревара с 12 250 вина от цял свят очарователният купаж "От Избата" Cabernet Sauvignon&Cabernet Franc грабна Трофея от най-престижното изложение Decanter World Wine Awards в Лондон. Запомнящият се бленд на двата червени гранда се нареди сред 180-те най-добри вина на планетата. Високото му качество и запомнящ се вкус го превърнаха

▶ Анджела Мюър

във фаворит на именитите енологи от цял свят.

Авторитетната винена журналистка и майстор ъф уайн Анджела Мюър, която беше сред оценителите в конкурса, посвети статия на изба „Братя Минкови“ в британското списание Decanter. „Имахме щастието да дегустираме елегантно, балансирано и изтънчено вино...

вино с истински чар, умело съчетаващо интензивен аромат, с пикантни подправки и нюанси на добре узрели червени дребни плодове, които във вкусовия аромат са с конфитюрен характер, комбиниран с подправки, шоколад, дим и препечени аккенти. Коприненият му и почти цветен стил е в състояние да извика усмивка на лицата ни след края на един дълъг ден...“ Енологката, журирала надпреварата, не скри възхищението си от великолепната сортова отличимост и забележителния характер на вината от изба „Братя Минкови“. По нейни думи с "От Избата" Cabernet Sauvignon&Cabernet Franc България е изпълнила обещанието си да стъпи достойно на световната винена арена. Една от най-авторитетните дами в света на дегустаторите остана очарована, че

легендарната изба успешно развива винената култура на българина и обогатява вкусовете му със слабо познати за страната сортове. „Бях приятно изненадана и изключително удовлетворена да дегустирам Каберне Фран на изба. Да си призная, преди никога не го бях асоциирала с България. Доскоро българите също не разпознаваха вкуса на това изискано вино. Далновидността на енологиите от избата заслужава адмирации, защото те избягаха от комфорта на традиционните вкусове. Преди 8 години „Братя Минкови“ първа заложи на иновативни сортове и атрактивни купажи, каквито българите не бяха опитвали дотогава. Смело можем да кажем, че винарната е сред основоположниците на модерния винен вкус в България“, не крие възхищението си Анджела Мюър.

Изисканото вино, спечелило трофея от Световните винени награди в Лондон, е създадено от престижните сортове Каберне совиньон и Каберне Фран, реколта 2008. Гаранция за високото му качество е специално избраното грозде, грижливо отгледано в собствените лозови масиви на Изба „Братя Минкови“. „От Избата“ е създадено по класическа технология и е отлежавало 20 месеца в нови 225-литрови френски барици. Винарска изба „Братя Минкови“ лансира това изключително вино в лимитирана селекция. То се предлага ексклузивно само в 15-те най-добри ресторанта на страната, както и на място във винарната. Петгодишният му потенциал за бутилково развитие го превръща в отлична колекционерска инвестиция и привилегия за посветените в тайнството на класическия винен вкус.

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ на консолидирана основа

	в хил. лв.	
	2010	2009
АКТИВИ		
Пари в каса и по сметка в Централната банка	874 660	832 164
Финансови активи, държани за търгуване	162 160	115 450
Деривати, държани за търгуване	56 250	45 142
Деривати за хеджиране	-	1 521
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	110 545	136 071
Кредити и аванси на банки	1 699 214	2 071 567
Кредити и аванси на клиенти	7 533 400	7 378 678
Финансови активи на разположение за продажба	278 732	285 485
Инвестиции, държани до падеж	291 382	314 749
Инвестиции в асоциирани предприятия	29 218	22 511
Дълготрайни материални активи и инвестиционни имоти	241 765	247 022
Дълготрайни нематериални активи	31 097	34 866
Текущи данъчни активи	3 471	9 796
Отсрочени данъчни активи	6 321	6 696
Нетекущи активи и групи от активи за изваждане от употреба, класифицирани като държани за продажба	21	2 236
Други активи	22 597	19 775
ОБЩО АКТИВИ	11 340 833	11 523 729
ПАСИВИ		
Финансови пасиви, държани за търгуване	62 317	40 211
Деривати за хеджиране	4 527	6
Депозити от банки	2 610 171	3 114 002
Депозити от клиенти	6 535 848	6 413 097
Подчинени пасиви	214 053	212 123
Провизии	34 266	36 564
Текущи данъчни пасиви	80	27
Отсрочени данъчни пасиви	20 193	21 041
Други пасиви	66 051	46 524
ОБЩО ПАСИВИ	9 547 506	9 883 595
КАПИТАЛ		
Акционерен капитал	263 911	239 256
Преоценъчни резерви	132 073	130 109
Резерви	1 230 638	1 073 372
Доход от текущата година	166 705	197 397
ОБЩО КАПИТАЛ	1 793 327	1 640 134
ОБЩО ПАСИВИ И КАПИТАЛ	11 340 833	11 523 729

ОТЧЕТ ЗА ДОХОДИТЕ на консолидирана основа

	в хил. лв.	
	2010	2009
Приходи от лихви	634 760	652 373
Разходи за лихви	(205 811)	(242 579)
Нетен лихвен доход	428 949	409 794
Приходи от дивиденди	133	134
Приходи от такси и комисиони	164 584	158 878
Разходи за такси и комисиони	(9 050)	(8 755)
Нетен доход от такси и комисиони	155 534	150 123
Нетни печалби (загуби) от финансови активи и пасиви, държани за търгуване	856	3 243
Нетни печалби (загуби) от други финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	5 819	65
Нетни печалби (загуби) от инвестиции, отчитани не по справедлива стойност в печалбата или загубата	9 986	2 169
Нетни печалби, свързани с дъщерни и асоциирани дружества и имоти, машини и съоръжения	6 977	5 617
Други оперативни приходи, нетно	5 962	6 895
Брутен оперативен доход	614 216	578 040
Разходи за персонала	(96 925)	(97 781)
Общи административни разходи	(112 508)	(113 691)
Амортизация и обезценка на материални и нематериални дълготрайни активи, инвестиционни имоти и активи за продажба	(36 377)	(35 087)
Разходи за провизии	1 957	18 885
Разходи за обезценка на финансови активи	(185 639)	(130 146)
ПЕЧАЛБА ПРЕДИ ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ	184 724	220 220
Разходи за данъци	(18 019)	(22 823)
ПЕЧАЛБА ЗА ПЕРИОДА	166 705	197 397

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД на консолидирана основа

	в хил. лв.	
	2010	2009
ПЕЧАЛБА ЗА ПЕРИОДА	166 705	197 397
Друг всеобхватен доход		
Финансови активи на разположение за продажба	6 876	10 422
Хеджиране на парични потоци	(4 299)	1 757
Увеличение на преоценъчен резерв на дълготрайни активи	-	63 960
Данъци, свързани с компонентите, отчетени като друг всеобхватен доход	(259)	(7 615)
Други разпределения	(77)	(4 076)
Общо друг всеобхватен доход за периода	2 241	64 448
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ПЕРИОДА	168 946	261 845

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ на самостоятелна основа

	в хил. лв.	
	2010	2009
АКТИВИ		
Пари в каса и по сметка в Централната банка	874 658	832 158
Финансови активи, държани за търгуване	162 160	115 450
Деривати, държани за търгуване	56 250	45 142
Деривати за хеджиране	-	1 521
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	110 545	136 071
Кредити и аванси на банки	1 699 018	2 071 567
Кредити и аванси на клиенти	7 472 399	7 370 496
Финансови активи на разположение за продажба	278 732	285 485
Инвестиции, държани до падеж	291 382	314 749
Инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия	27 499	27 499
Дълготрайни материални активи и инвестиционни имоти	239 839	245 463
Дълготрайни нематериални активи	31 065	34 823
Текущи данъчни активи	3 467	9 795
Отсрочени данъчни активи	6 302	6 681
Нетекущи активи и групи от активи за изваждане от употреба, класифицирани като държани за продажба	21	2 236
Други активи	22 303	19 638
ОБЩО АКТИВИ	11 275 640	11 518 774
ПАСИВИ		
Финансови пасиви, държани за търгуване	62 317	40 211
Деривати за хеджиране	4 527	6
Депозити от банки	2 553 023	3 105 352
Депозити от клиенти	6 540 524	6 421 385
Подчинени пасиви	214 053	212 123
Провизии	34 266	36 564
Текущи данъчни пасиви	-	-
Отсрочени данъчни пасиви	20 187	21 041
Други пасиви	65 570	46 152
ОБЩО ПАСИВИ	9 494 467	9 882 834
КАПИТАЛ		
Акционерен капитал	263 911	239 256
Преоценъчни резерви	132 073	130 109
Резерви	1 226 445	1 071 822
Доход от текущата година	158 744	194 753
ОБЩО КАПИТАЛ	1 781 173	1 635 940
ОБЩО ПАСИВИ И КАПИТАЛ	11 275 640	11 518 774

ОТЧЕТ ЗА ДОХОДИТЕ на самостоятелна основа

	в хил. лв.	
	2010	2009
Приходи от лихви	632 772	650 904
Разходи за лихви	(205 908)	(242 539)
Нетен лихвен доход	426 864	408 365
Приходи от дивиденди	133	134
Приходи от такси и комисиони	162 389	157 516
Разходи за такси и комисиони	(8 750)	(8 616)
Нетен доход от такси и комисиони	153 639	148 900
Нетни печалби (загуби) от финансови активи и пасиви, държани за търгуване	854	3 269
Нетни печалби (загуби) от други финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	5 819	65
Нетни печалби (загуби) от инвестиции, отчитани не по справедлива стойност в печалбата или загубата	9 986	2 169
Нетни печалби, свързани с дъщерни и асоциирани дружества и имоти, машини и съоръжения	239	2 661
Други оперативни приходи, нетно	5 940	6 893
Брутен оперативен доход	603 474	572 456
Разходи за персонала	(95 549)	(96 483)
Общи административни разходи	(112 600)	(113 896)
Амортизация и обезценка на материални и нематериални дълготрайни активи, инвестиционни имоти и активи за продажба	(35 757)	(34 475)
Разходи за провизии	1 957	18 885
Разходи за обезценка на финансови активи	(184 891)	(129 650)
ПЕЧАЛБА ПРЕДИ ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ	176 634	216 837
Разходи за данъци	(17 890)	(22 084)
ПЕЧАЛБА ЗА ПЕРИОДА	158 744	194 753

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД на самостоятелна основа

	в хил. лв.	
	2010	2009
ПЕЧАЛБА ЗА ПЕРИОДА	158 744	194 753
Друг всеобхватен доход		
Финансови активи на разположение за продажба	6 876	10 422
Хеджиране на парични потоци	(4 299)	1 757
Увеличение на преоценъчен резерв на дълготрайни активи	-	63 960
Данъци, свързани с компонентите, отчетени като друг всеобхватен доход	(259)	(7 615)
Други разпределения	(76)	(402)
Общо друг всеобхватен доход за периода	2 242	68 122
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ПЕРИОДА	160 986	262 875

Популярността на социалните мрежи измести инвеститорската логика

Въпреки че две поредни години социалната мрежа LinkedIn отчита загуба, компанията направи експлозивен борсов дебют

Акциите на професионалната социална мрежа LinkedIn отбелязаха двоен ръст още в първия ден, в който се търгуваха на Нюйоркската фондова борса. Успешният дебют на компанията едновременно припомня дотком балона от края на 90-те, но и създава още по-високи очаквания за евентуалното листване на другите големи интернет компании, като Facebook и Group. Листването на компанията като LinkedIn обаче се различава доста от първичните публични предлагания на останалите играчи от технологичния сектор. Интересът на инвеститорите към книгата на дадена компания се определя от нейните финансови показатели. В случая обаче става въпрос за компания, за които се говори постоянно, всеки ги познава и използва. Именно популярността е една от основните причини за блестящия старт на акциите на LinkedIn, въпреки че компанията не печели пари.

Експлозивен дебют

IPO-то на LinkedIn е най-големият дебют на технологична компания от 2004 г. насам, когато акциите на Google отбелязват ръст от 18% в първия ден от предлагането. Според анализатори това е класически пример за „дотком“ IPO. Листването на компанията беше също тест за интереса на инвеститорите към новата вълна на бързо развиващите се социални

” Честно казано, не съм се замислял какъв ще бъде стартът на търговията на акциите. Това не е непременно показател за нещо. Фокусираме се изцяло върху дългосрочните си планове, а не върху краткосрочното представяне

Джеф Уайнър, изпълнителен директор на LinkedIn

уебкомпани. И резултатът от него е, че инвеститорски апетит не липсва.

Следващите на борсата

До около година се очаква и най-популярната социална мрежа в момента Facebook да стане публична. В момента тя се оценява на 80-100 млрд. USD. Онлайн сайтът за колективно пазаруване Group, който получи оферта за придобиване от Google през миналата година на стойност 6 млрд. USD, успя да привлече през януари още 1 млрд. USD финансиране от инвеститори. Така оценката му достигна 20 млрд. USD. Създателят на популярните игри за Facebook като FarmVille и CityVille - Zynga, се смята, че струва 10 млрд. USD.

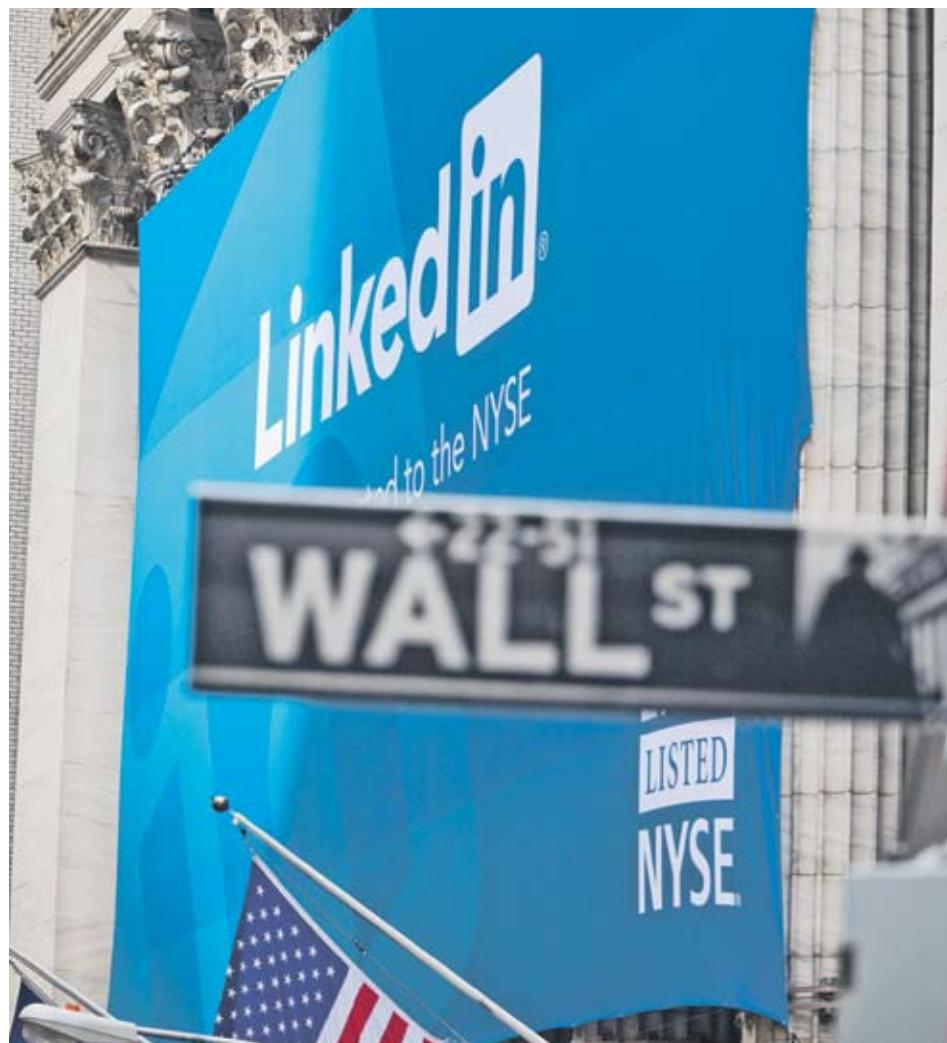
За и против

Някои анализатори смятат, че макар да са едва 100 млн. души, потребителите на LinkedIn са с по-голя-

ма потенциална стойност, отколкото 700-те милиона, използващи Facebook. Основната причина е, че потребителите на LinkedIn са бизнес ориентирани, което е ценно за рекламодателите. Други виждат конфликт между бизнеса с платени абонаменти и този с реклами, които компанията развива. За да задоволи абонаментите си, компанията ще трябва да отреже рекламите за тях, което от своя страна ще намали приходите ѝ. Притеснително е също, че силната оценка на капиталовите пазари за компания с едва 8-годишна история, бореца се да излезе на печалба, може да се окаже само временна.

Докажи, че си струва

Въпреки това LinkedIn е изправен пред тежката задача да оправдае очакванията на акционерите си. Тази цел изглежда още по-трудно постижима, като се има предвид, че LinkedIn е компания,

► IPO-то на LinkedIn е най-големият дебют на технологична компания от 2004 г.

СНИМКА BLOOMBERG

която от осем години се опитва да печели. Въпреки че миналата година е била печелившия, предходните две социалната мрежа била на

загуба. Натискът се увеличава и от факта, че отсега нататък компанията ще трябва да се отчита публично пред инвеститорите, които

очакват цифри, оправдаващи цената, която получи социалната мрежа след IPO-то си - 9 млрд. USD.

Илия Темелков

Корпоративни съобщения и обяви на гържавни институции

Покана за свикване на редовно общо събрание на "ХипоКапитал" АДЦИЦ:

На основание чл. 223, ал. 1 ТЗ, Съветът на директорите на "ХипоКапитал" - АДЦИЦ, София, с капитал 650 000 лева, разпределен в 65 000 броя акции с право на глас, свиква редовно годишно общо събрание на акционерите на 30.06.2011 г. от 10 ч. в София, бул. Цариградски шосе, бл. 14-партер, със следния дневен ред:

- Годишен доклад за дейността на дружеството през 2010 г.;
Проект за решение - ОС приема годишния доклад на съвета на директорите за дейността на дружеството през 2010 г.;
 - Доклад на специализираното одиторско предприятие за извършената проверка на дружеството за 2010 г.;
Проект за решение - ОС приема доклада на специализираното одиторско предприятие "БДО България" ООД за извършената проверка на дейността на дружеството за 2010 г.;
 - Одобряване на годишния финансов отчет на дружеството за 2010 г.;
Проект за решение - ОС одобрява годишния финансов отчет на дружеството за 2010 г.;
 - Отчет за дейността на директора за връзки с инвеститорите;
Проект за решение - ОС приема за информация отчета за дейността на директора за връзки с инвеститорите;
 - Освобождаване от отговорност на членовете на съвета на директорите за дейността им през 2010 г.;
Проект за решение - ОС освобождава от отговорност членовете на съвета на директорите за дейността им през 2010 г.;
 - Годишен доклад на Одитния комитет на дружеството за 2010 г. и разглеждане на предложението за избор на регистриран одитор на дружеството за 2011 г.;
Проект за решение - ОС приема годишния доклад на Одитния комитет на дружеството за 2010 г.;
 - Избор на регистриран одитор на дружеството за 2011 г.;
Проект за решение - ОС избира предложението от съвета на директорите и препоръчан от Одитния комитет регистриран одитор на дружеството за 2011 г.;
- Общият брой акции към датата на решението за свикване на общото събрание е 65 000, всяка една от тях - с право на глас.

Акционерите имат право:

- да участват в общото събрание;
 - да искат включването на въпроси и да предлагат решения по вече включени въпроси в дневния ред на общото събрание по реда на чл. 223а от Търговския закон; крайният срок за упражняване на това право е 15 дни преди датата на общото събрание или 15.06.2011 г.;
 - да правят предложения за решения по въпроси, включени в дневния ред; крайният срок за упражняване на това право е до прекратяване на разискванията по този въпрос преди гласуване на решението от общото събрание;
 - да поставят въпроси по време на общото събрание, независимо дали те са свързани с дневния ред;
 - да упълномощат всяко физическо или юридическо лице да участва и да гласува в общото събрание от тяхно име.
- Неразделна част от настоящата покана са приложените Правила за гласуване чрез пълномощник, вкл. начините за получаване и оттегляне на пълномощни. Същите, както и Образец за гласуване чрез пълномощник са публикувани и на интернет страницата на дружеството: <http://www.hypocapital.hit.bg/>
- Съгласно чл. 115б, ал. 1 от ЗППЦК, само лицата, вписани в регистрите на Централния депозитар като акционери на дружеството на 16.06.2011 г. имат право да участват и да гласуват на общото събрание.
- Писмените материали по дневния ред са на разположение на акционерите всеки работен ден от 10.00 до 16.00 ч. на адрес София, бул. Цариградско шосе, бл. 14-партер, както и на интернет страницата на дружеството: <http://www.hypocapital.hit.bg/>

Регистрацията на акционерите започва в 09.50 ч. на 30.06.2011 г. на мястото на провеждане на ОСА. При липса на кворум, на основание чл. 227 от ТЗ Общото събрание ще се проведе на 15.07.2011г. от 10.00 ч. в София, на същото място и при същия дневен ред и проекти за решения. Регистрацията на акционерите започва в 09.50 ч. на 15.07.2011 г. на мястото на провеждане на общото събрание.

Всеки акционер, който е издал пълномощно за участие в общо събрание, трябва да уведоми дружеството до края на работния ден, предхождащ деня на събранието.

Поканват се всички акционери на ХипоКапитал АДЦИЦ да вземат участие в общото събрание лично или чрез упълномощени от тях лица.

СТОЛИЧНА ОБЩИНА - РАЙОН „КРЕМИКОВЦИ“

На основание чл. 14, ал. 7 от Закона за общинската собственост, чл. 17 от Наредба за придобиване, управление и разпореждане с общинско имущество и във връзка с чл. 30, ал. 1 и чл. 31, ал. 1, ал. 2 и ал. 3 от Наредбата за условията и реда за провеждане на търгове и конкурси и Заповед № РД-09-08-42/14.04.2011 г. на Кмета на СО,

ОБЯВЛЕНИЕ

ОБЯВЯВА КОНКУРС

- За отдаване под наем на част от недвижим имот - публична общинска собственост, находящ се на територията на район „Кремиковци“, съгласно обявата на информационното табло на района:
"Конкурс „К-12-06.2011“
ОБЕКТ № 1:
- част от недвижим имот - ПОС, представляващ помещение с площ 39.40 кв.м. в административната сграда на кметство - кв. Сеславци, р-н „Кремиковци“
Начална конкурсна наемна цена - 150.00 лв. /без ДДС/.

ОБЩА ЗАБЕЛЕЖКА:

- Върху наемната цена на обекта ще се начислява ДДС.
- Цена на конкурсната документация: 60.00 лв. с ДДС.
- Гаранция за участие в конкурса: 120.00 лв.
- Място за закупуване на конкурсната документация: Център за административно и информационно обслужване - район „Кремиковци“, кв. Ботунец 1870, ет. 1, всеки работен ден от 8.30 до 17.00 часа.
- Място и краен срок за подаване на офертите за участие / лично или чрез пълномощник /: Център за административно и информационно обслужване - район „Кремиковци“, кв. Ботунец - 1870, ет. 1, до 23.06.2011 г. включително - всеки работен ден от 8.30 до 17.00 часа.
- Място, дата и час за провеждане на конкурса:
- Район „Кремиковци“, кв. Ботунец-1870, 24.06.2011 г. от 10:00 часа.
- Организатор на конкурса:
СО- район „Кремиковци“ - кв. Ботунец 1870, тел. 994-52-61, e-mail: sokre@abv.bg

Кмет на район „Кремиковци“: Ивайло Панев

Обществените поръчки

Най-търсени са по-евтините варианти за създаване на зелени площи - по-малки дръвчета и предимно затревяване

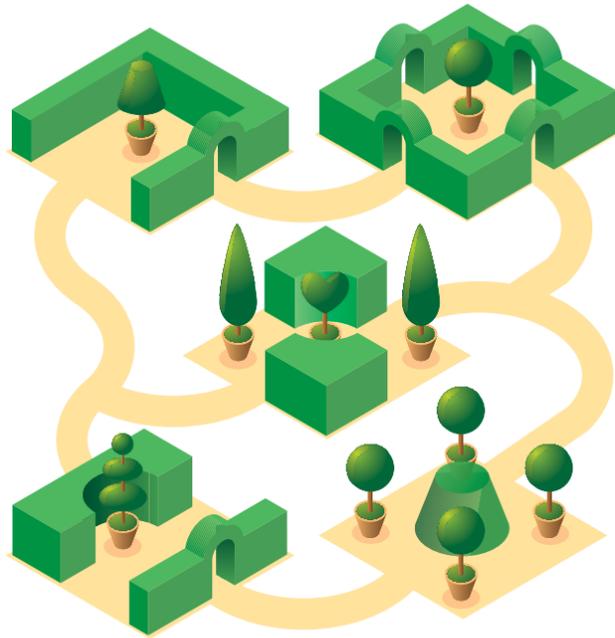
Светът става все "по-зелен" и все повече се говори за нуждата от опазване, съхраняване и увеличаване на малкото останали зелени места. Това обаче не означава, че бизнесът на фирмите, които се занимават с озеленяване и проектиране на зелени площи в България, просперира. Дори напротив - в момента той е във фаза оцеляване. И ако малките компании, които се занимават с такава дейност, оцеляват, това е благодарение на обществените поръчки. Печели се, но сравнително малко, и от поддържането или почистването на вече готови частни обекти.

Трудното оцеляване

Заради кризата приходите на фирмите, които се занимават с озеленяване, са се свили с повече от 30%, коментира ландшафтният архитект Иван Узунов от "КИО - Иван Узунов". "Спасяват ни обществените поръчки", казва той. "Множество обществени и градски паркове имат сериозната нужда от реконструкция. Трябва да се изградят нови градини, паркове и предблокови пространства. За целта се организират обществени поръчки, финансирани дори със средства от Европейския съюз", допълва Константин Моцев, управител на "Лукс Гардън".

Обществените поръчки са не само спасител за бизнеса, но му създават и големи главоболия, казват ландшафтните архитекти. Според тях търговете са свързани с много неуредици, бюрокрация и неадекватни изисквания. "Често се залагат невъзможни или нереални изисквания за приходите на фирмите за последните три години", разказва ландшафтният архитект Бистра Василева от Green Land.

В обществените поръчки професионалните озеленители се състезават със строителни фирми, които нямат отношение към бранша, коментират още архитектите. "Който спе-

чели търга, има интерес да намери материали на възможно най-ниска цена, за да спечели от разликата. Но това са съответно и най-некачествените. И понеже няма ясен стандарт за материалите в България, става голяма бъркотия", коментира Узунов.

Проблем са и самозваните озеленители, които, без да имат съответните познания, работят активно. Те не само подбиват цените на специалистите, а и смъкват доверието в тях с некачествено изпълнени проекти.

Дом като от списание

Освен на обществени поръчки фирмите за озеленяване разчитат и на заявките, свързани с бизнес сгради или частни имоти. Заради кризата се търсят главно по-евтините варианти за зелени площи - по-малки дръвчета, предимно затревяване и почти никакви луксове, коментират работещите в сектора. Наблюдава се и тенденция хората сами да си правят дворовете, като търсят фирмите само за консултантски услуги. "Вземат си растения, ползват идеи и си сядат двора сами", разказва Ненко Ненков, изпълнителен директор на общинска фирма "Озеленяване" ЕАД.

При облагородяването на частни домове и бизнес

20

► хил. лв. е минималната инвестиция за започване на бизнес, свързан с озеленяване, като в зависимост от дейността на фирмата, какви инструменти използва, дали сама отглежда растения, или ги купува сумата може да достигне и 2 млн. лв.

сгради има една обща цел - да се създаде среда за приятен отдих и почивка в свободното време, но има и съществена разлика, свързана с подбора на растителния материал, обясняват специалистите. При озеленяването на бизнес сгради например се използват растения с целогодишен декоративен ефект, търсят се повече цветове и съчетания с водни ефекти, за което се изисква и поинтензивна поддръжка. В частните дворове пък може да се засади и плодна растителност.

"Зелена" инвестиция

Сумата, която е нужна за създаване на бизнес в сферата на озеленяването, зависи от това с какво ще се занимава фирмата - про-

ектиране, изпълнение на обекти, поддържане или всичко заедно. От значение е и какви инструменти ще се използват и дали фирмата ще купува или сама ще отглежда растенията, които ползва. Изчисленията показват, че в зависимост от всички тези фактори сумата може да варира от 20 000 лв. до 2 млн. лв. Трудно е да се прогнозира възвръщаемостта на тази инвестиция, коментират експертите, тъй като тя зависи най-вече от заетостта на фирмата.

Според Константин Моцев излизането на плюс не би се реализирало без правилно структуриране и стратегическия план за развитие на фирмата. Ако тези условия са налице, инвестициите може да се възвърнат за период от 1 до 3 години. Ако фирмата има база за производство, например оранжерия, тя може да си върне парите дори за по-малко от 3 години, добавя и Ненко Ненков.

Да печелиш от озеленяване

Въпреки всички проблеми, неуредици и кризи, които съпътстват фирмите в сектора, единодушното мнение е, че от озеленяване може да се печели, но не и да се забогатее. "Освен ако не озелениш магистрала "Тракия" например", шегува се Иван Узунов.

Според Константин Моцев тази професия не се ценни достатъчно в България и специалистите нямат поле за изява и развитие. Той казва, че по света специалистите в тази сфера са изключително ценени кадри и имат десетки пъти повече доходи. Малкото останали в България озеленители се надяват, че някой ден и техният зелен бизнес ще успее да достигне престижното си ниво на Запад. Защото говоренето за това колко сме "зелени" и колко държим на природата и устойчивото развитие не трябва да остава само говорене и фалшиви лозунги.

Ивана Петрова

► Част от озеленителните фирми работят по проекти на бизнес сгради и молове

Топ 3 на най-големите градски паркове в България**1. Морската градина във Варна - 820 дка.**

Уникалността на морската градина идва от това, че тя е естествено продължение към плажа и морето и плавно преливане от парков към морски ландшафт. Значението ѝ е огромно, тъй

като тя опреснява и пречиства въздуха на все по-разрастващия се град.

2. Паркът в Сандански - 344 дка.

1981 г. "Свети Врач", паркът в Сандански дава дом

на над 200 средиземноморски растителни вида, някои от които природни забележителности на над 550 години.

3. Паркът в Ямбол - 278 дка.

Лесопарк

"Боровец" в землището на Ямбол е с надморска височина 150-230 м. Горският фонд е с площ от 89.7 ха. Съществуващата растителност е създадена по изкуствен път и включва видове като акация, гледичия, черен бор, биота, мъждрян, мекиш, явор, ясен, липа, бадем, люляк.

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

спасяват озеленителите

Българските ландшафтни архитекти заминават за чужбина

Студентите по ландшафтна архитектура се реализират на 100% в чужбина, тъй като дипломите им се признават и там. Дори до 10 дни след като пристигнат в някоя друга държава, успяват да си намерят работа. У нас е много по-трудно. Има безработица при всички инженерни специалности заради намаляването на строителството. Факт е обаче, че броят на студентите се увеличава. След отминаването на кризата ще има силно развитие в

Доц. г-р ланг. арх. **Емил Галев**, председател на Съюза на ландшафтните архитекти

зеленото строителство. Тенденцията в Европа е да не се дават пари за тухли, а за зеленина. След кризата очаквам да

” След кризата очаквам бурен подем в благоустройството - да се оправят занемарените паркове и даже да се започнат нови

има бурен подем в благоустройството - да се оправят занемарените паркове и даже да се започнат нови. **И**

” Хората не се отказват да облагородяват домовете си. Често обаче ни ползват само като консултанти, купуват си растения и си правят нещата сами

Ненко Ненков, изпълнителен директор на "Озеленяване" ЕАД

” София има огромна липса на зелени площи. Тези места в града са най-натоварени в момента. Нито кина, нито театри се пълнят така. Този парк, който направиха до Аерогарата, е изключително неудобен. На лошо място е и много малко хора знаят, че въобще съществува

Иван Узунов, управител на "КИО - Иван Узунов"

Интервю Николай Пехливанов, зам.-председател на парламентарната комисия по регионална политика

Близо 2/3 от общините нямат устройствени планове

Законът трябва да се промени така, че застрояването в жилищните квартали да става само съгласно устройствен план

► Господин Пехливанов, наскоро внесохте пакет от мерки, с които да се защитят зелените площи и детските площадки от застрояване. Кои са основните законодателни промени, за които настоявате?

- Започнах да проучвам въпроса, защото хората с право недоволстват от пре-застрояването и ликвидирането на градинки и детски площадки. За моя изненада установих, че и в момента защитата на зелените площи е уредена в два закона - Закона за устройство на територията (ЗУТ) и Закона за общия устройствен план на София. Но те са така направени, че дават отлична възможност на всеки, който иска да ги наруши, да го направи "законово". Защото разрешеното в единия е забранено в другия. Така общинските власти имат възможност да прилагат тълкуване.

ЗУТ само в един член позволява обособяването на отделни имоти вътре в кварталите - т.нар. частични изменения на устройствените планове. Това на практика омаловажава приемането на устройствени планове и позволява строителството в междублокови пространства, върху градинки и зелени площи, детски площадки или терени, предназначени за изграждането на детски градини например. Оттук следват два сериозни проблема - гражданите в кварталите живеят все по-лошо, с по-малко въздух и възможности за отдих, а градът се застроява хаотично и в сблъсък с всички правила на съвременната урбанистика.

Това ме накара да вне-

” В годините на прехода само в София сме изгубили над 10 000 дка зеленина. А промяната на предназначението на територии в кварталите и издаването на разрешителни за строеж не престава

са промяна в закона, която предвижда в жилищните квартали застрояването да става само съгласно устройствен план. Това обаче не е достатъчно. Необходимо е да бъдат прекратени безразборните промени в предназначението на площите, предвидени преди това за зелени - това е смисълът на другата поправка на закона.

Подробните устройствени планове на районите са от изключителна важност. Както повечето софиянци знаят, в момента тече обсъждане на тези планове, а законът не е дал тежест на общественото мнение - т.е. никой от администрацията не е задължен да познава становището на гражданите и да се съобразява с него. Затова предприех и мерки, които ще задължат общините в срок от 2 седмици да дават мотивирано обяснение по постъпилите от гражданите възражения.

► Какъв е бил ефектът от досегашните законодателни пропуски за озеленяването на столицата и другите населени места?

- Вследствие на пропуските в закона видят на столицата, както и на много други населени места, се е изменил значително, и то не в добра посока. Кварталите, които са били планирани още през 60-те години и изпълнени спрямо този план, днес се уплътняват. Много детски площадки и градинки са превърнати в строежи, броят на жителите в тези райони е нараснал двойно, без да е осигурена необходимата социална инфраструктура. Много зелени площи са жертвани в името на нечий частен интерес. Хиляди декари зеленина са унищожени завинаги, но по-лошото е, че тази порочна практика продължава. В годините на прехода само в София сме изгубили над 10 000 дка зеленина. А промяната на предназначението на територии в кварталите и издаването на разрешителни за строеж не престава, даже не съм сигурен дали не се ускорява. Рискуваме "тихо и полека" да загубим всички места за отдих в града ни.

► Каква е оценката ви за зелената политика на големите градове в България?

- Както вече отбелязах, именно те са по-пробле-

” Защитата на зелените площи е уредена в два закона, но разрешеното в единия е забранено в другия

матични. Причината е, че липсва планиране. По последната справка, която писках от МРРБ, едва 87 от 264 общини имат приети общи устройствени планове. Това означава, че в тях няма ясна стратегия за създаване на нови квартали, в които да се реализират новите строежи. Затова нови сгради ежедневно изникват между съществуващите жилищни блокове и вземат от тяхното право на хубав и здравословен живот. Т.е. аз считам, че тук не говорим за зелена политика на отделни градове, макар положението в София да е най-лошо. В случая става дума за цялостна държавна политика, за генерална регулация, която да защитава гражданите и обществения интерес.

► Има ли ефект от "зелените" проекти на населените места? Не са ли спорадични и с временен ефект?

- Разбира се, че идеи има - не е нужно постоянно да измисляме топлата вода. В случая даже не е нужно да губим време да "измисляме" - има толкова много примери за добри практики и решения. Където и да отидете в Европа, ще ги видите. За мен проблемът е, че онова, с което се гордеехме толкова много - най-зелената столица, най-зелените градове - вече не е факт. И не разбирам защо постоянно се опитваме да измисляме нови и нови неща - икономически център, културна столица... Не е ли време да осъзнаем, че София може да бъде всичко това и още много други неща единствено и само когато хората, които живеят в нея, имат една пълноценна среда - със сгради, които не се рушат, с места за паркиране и за разходка, с велоалеите и парковете, с културните средища и любимите кътчета. Не може да се работи на парче - тук да боцнем цветенца, там - няколко дървета да засадим.

Дарина Черкезова

Визитка Кой е Николай Пехливанов

► Инж. Николай Пехливанов е зам.-председател на парламентарната комисия по регионална политика и местно самоуправление от групата на "Атака".
► Той е носител на наградата "Предприемач на годината в строителството"

за 2008 г. и е основател на "ГрийнЛайф".
► През годините е бил изпълнителен директор на няколко строително-инвестиционни компании, а кариерата си като строителен инженер започва в ДНСК-Бургас.
► Завършил е Университета по архитектура, строителство и геодезия в София.
► Има дългогодишен опит в

управлението на проекти и в строително-инвестиционния сектор. Пехливанов има опит в строителството на сгради в чужбина.
► Членува в Камарата на предприемачите в строителството, Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ) и Националната асоциация на строителите на жилища (НАСЖ).

Стара Загора разполага с бюджет от 800 ХИЛ. ЛВ. за озеленяване и комунални услуги

40 души се грижат за поддръжката и озеленяването на над 30 обекта и паркове на територията на общината

За поддръжката на зелените площи и цветните градини община Стара Загора не отстъпва на нито един голям европейски град, категорична е инж. Галина Караджова, началник на общинския отдел "Озеленяване и комунална дейност". Звеното се състои от 40 души, които се грижат за поддръжката и озеленяването на над 30 обекта и паркове на територията на общината. Повечето от тях са в централната градска част. Поддръжката им става изцяло с общински пари, като средно на година отделът разполага с бюджет от около 800 хил. лв. Парите се използват обаче не само за зелените площи, а и за комунални дейности и заплатите на работниците, така че сумата само за озеленяване значително се свива. "Стремим се да постигнем максимална ефективност в поддръжката на парковете и цветните площи на града със средствата, с които разполагаме", казва инж. Караджова.

Пари за красива Стара Загора

Към момента сумарно общината е получила най-много средства за озеленяване по проект "Красива България". С финансиране оттам са рекултивирани например символичният за Стара Загора парк "Аязмото", реализиран е и проект за Античната улица на града. Пак оттам са получени средства и за един от най-мащабните проекти за благоустрояването и озеленяването на парковите пространства на града, който е свързан с парк "Зеленият клин". Финансирането за него е било на три транша, като общата му стойност е повече от 415 хил. лв. С тези средства са изградени воден фонтан, пейки, детски кът, зелени площи и цветни петна, които днес привличат на това място хора дори от най-крайните квартали на града. През 2007 г. община Стара Загора успя да реализира и проект за 120 хил. лв. в парк "Станционна градина", който се намира в близост до гарата на областния град.

Изграденото трябва да се поддържа

Каквото и да се създаде по една или друга програма, по-важна е поддръжката му след това, казват експертите. Навреме трябва да станат ко-

► Визията на цветниците в Стара Загора е дело на ландшафтния архитект на общината Бистра Ангелова и началника на общинския отдел "Озеленяване и комунална дейност" Галина Караджова (на снимката)

сенето на тревата, резигбата и всички останали дейности, свързани със зелените площи на града. Само през май в 30-декаровата "Станционна градина" работниците от звеното са косили трева 3 пъти. По два пъти са косени зелените площи в парк "5 октомври" и парка около Държавната опера и музей

Неолитни жилища. Общинското звено "Озеленяване" поддържа и огромния парк "Аязмото" с всичките му алеи, както и близо 10 дка над стадион "Берое".

"Работим с високопроизводителна техника - 2 трактора, 8 косачки, триони, телескопични ножици, пневматична метла", казва

инж. Караджова. През 2008 г. общината инвестирала около 10 хил. лв. за закупуване на нови машини.

Как изглежда Стара Загора напролет

В момента Стара Загора е с изцяло обновени цветя в паркове и градини. Визията на различните цветни-

ци е дело на ландшафтния архитект на общината Бистра Ангелова и инж. Караджова. В парковете преобладават листно-декоративните растения, а в централната градска линия растат шест вида бегонии, три вида тагетис, колеос и други цветя.

Сашка Панайотова

Столичната община ще плаща за цветя и пейки между блоковете

Собственици на апартаменти ще могат да кандидатстват за финансиране до 3000 лв. по програма "Зелена София"

От тази седмица всеки жилищен блок в София може да кандидатства пред Столичната община с проект за облагородяване на междублоковите пространства. Документи ще се приемат в дирекция "Зелена система" до 22 юни. Столичната община ще дава до 3000 лв. за етажна собственост и до 5000 лв. за нестопански организации. Общият бюджет на програмата "Зелена София" за 2011 г. е 200 000 лв.

Изискванията

Има две важни условия за участие в програмата - блокът да е регистриран по Закона за етажната собственост и теренът, който ще се облагородява, да е общински. Общината доставя всичко необходимо - техника и оборудване като косачки, пейки, декоративни огради и посадъчни материали. Трудът на съседите е доброволен и няма да се заплаща. Формулярът за кандидат-

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

стване може да бъде изтеглен от сайта на Столичната община www.sofia.bg в рубриката "Зелена система - новини". Отговор от кметството може да се очаква през август. Съседите ще имат 3 месеца срок да облагородят градинката си. Ако не поддържат градинките си в следващите 3 години, ще има санкции.

Опитът досега

Миналата година по същата програма пари се отпускаха само на три столични района и експериментално са облагородени 65 градинки. Резултатите са отлични и затова от тази година общината включва в програмата "Зелена София" всички 24 района.

Красимира Янева

С 3.5 млн. лв. Пловдив възстановява малките си паркове

Само тази пролет са засадени 1 млн. цветя, 20 000 декоративни храста и 700 дървета

Пловдив се бори със свръхзамърсеността на въздуха, като възстановява своите малки паркове и зелените пространства. "Спечелихме проект за 2.9 млн. лв. по програма "Регионално развитие" и средствата отиват най-вече за озеленяване и рехабилитация на градските зелени площи", каза заместник-кметът Георги Търноволийски. Общината също инвестира в озеленяването и "оцветяването" на града - само тази пролет са засадени 1 млн. цветя, 20 000 декоративни храста и 700 дървета.

"Имаме голяма нужда от зеленина, защото според общия градоустройствен план на жител трябва да съответстват поне 17 кв. м, а към момента в града средната площ на глава от населението е под 7-8 кв. м", казва Стамо Стамов от Съюза на ландшафтните архитекти в Пловдив.

Идеята за зелен Пловдив се подкрепя и от фирми като строителната "Сиенит" и търговската "Магазин за нов

дом", които на 18 май засадиха 4-метрови иглолистни и широколистни дръвчета в парка на пловдивския бул. "Свобода". Те са предоставени от разсадника в с. Калевец край града.

Пловдив отделя и средства, с които да пази своите зелени площи - те ще бъдат оградени с бетонни пътни

ограничители, за да не може автомобилите да паркират в малките паркове. По информация от общинско предприятие "Градини и паркове" зелените площи се поливат с вода от 272 тръбни кладенеца, много от които обаче не са регистрирани и лицензирани от Басейнова дирекция.

Михаил Ванчев

► Строителната фирма "Сиенит" и търговската "Магазин за нов дом" засадиха 4-метрови иглолистни и широколистни дръвчета в парка на пловдивския бул. "Свобода"

Великолепната МОНОЧЕТВОРКА

Фестивал събира театралните
МОНОСПЕКТАКЛИ, КОИТО НЕ СА ЗА ИЗПУСКАНЕ

Асен Блатечки. Камен Донеv. Мариус Куркински. Николай Урумов.

Четири имена, които се свързват с препълнени зали, опашки за билети, разпродадени спектакли, но най-вече със способността да населят сцената с образи и светове напълно сами.

Този път обаче няма да ги видим в претъпканата и задушна зала, а под открито небе на лятната сцена на парк „Военна академия“ в рамките на фестивала „София Моно“, организиран от продуцентска къща Artishock.

2 юни Български разкази

Първи в квартета ще е Мариус Куркински с „Български разкази“ по Ангел Каралийчев. Актьорът, когото медиите наричат „бегач на дълги разстояния в най-трудната театрална форма“ и „крал на моноспектаклите“, тази година спечели награда „Икар“ за своята интерпретация на разказите.

В спектакъла става дума за поизгубените, позабравени думи и начин на мислене на нашите родители и техните родители. За отпечатъка, който са оставили в нашите мисли и разкази, в ежедневието ни слово. Образите и гласовете на нашите бащи, майки и баби, на българските писатели и поети, са стаени в душите ни - близки и сродни. Те са спомен и предчувствие за един нереален райски свят, в който искаме отново да попаднем. Театърът поддържа тази надежда.

3 юни Лалугер

Второто соло ще бъде на Николай Урумов с последния му моноспектакъл „Лалугер“ по номинираната за „Аскеер“ драматургия на Александър Урумов (еднаквите фамилни имена не са съвпадение - двамата са далечни братовчеди). Героят, „малък голям човек“, ще ви разплаче или разсмее, ако не и двете едновременно. Дянко Лалугера ще ви представи весел разказ за едно не толкова весело време, което уж си отива, но все още съществува в пространствата, забравени от всички. Той обитава именно такива пространства, неведоми за съзнанието и очите на софиянци. Лалугера не смее да се гмурне в дебрите на столичния хаос, а седи на гарата и чака брат му да се сети за него, да дойде и

да го преведе през всички премеждия. И най-вече - да разреши основния проблем-пречка - един защитен вид лалугер, заселил се в земята им. Ще научим за едно заболяване, за което няма цяр - това, дете сме забравили откъде сме и кога сме станали софиянци. И още много работи ще ни разкаже той. Накрая може и да научим истини както за лалугера, така и за себе си.

4 юни Секс, наркотици и рокендрол

Трети в карето е Асен Блатечки със „Секс, наркотици и рокендрол“ - пиеса класика на Ерик Богосян. Звездата от „Съгласен дом“ играе постановката от няколко години в „Модерен театър“.

По време на спектакъла Асен Блатечки успява да се превъплъти в образите на най-различни социални типове и герои. Той ту е клошар, ту баровец; ту рецидивист, ту вокалист от рокбанда. Но всеки от героите му си има своите страхове, притеснения и комплекси. И най-вече своята алчност. Заедно с това всеки си има своя легенда, която му е нужна, за да може да се задържи на повърхността възможно по-дълго и комфортно.

5 юни Възгледите на един учител за народното творчество

Последен е моноспектакълът, който от 2007-а насам оглавява класациите на най-гледаните представления у нас и без проблеми пълни зала 1 на НДК: „Възгледите на един учител за народното творчество“ на Камен Донеv. Поредното доказателство е това, че билетите за представлението в рамките на фестивала вече са изчерпани.

В този спектакъл иронията няма нужда да бъде подчертавана. Тя съществува в подтекста на повествованието, в което най-подробно се обяснява т.нар. „пъпкуване на народната песен“ - как тя от индивидуален творчески акт се превръща в общонароден. Със задължителния намек, че всички сме селяни, плюс указанията за здравословното му използване.

Билетите за фестивала струват между 10 и 30 лв. за спектакъл и се продават в мрежата на Ticketstream.bg.

Теогора Мусева

►Асен Блатечки

►Николай Урумов

►Мариус Куркински

550

► са местата в летния театър на „Военна академия“, където ще се провежда фестивалът

► Камен Донеv

Блиц Мариус Куркински, актьор

Моноспектаклите не са по-трудни, защото сам си водиш енергията

►Господин Куркински, описвате „Български разкази“ като три аспекта на словото: приказна необяснимост, документална безпощадност и авторско творчество. Кое от трите ви е любимото?

- Последното. Защото това е майсторството на един човек, който е поставил подписа си под написаното, талант, който е вложил фолклорни, етнически и исторически познания в произведението.

►Какво ви носи този спектакъл?

- Вътрешно усещане за приятна пустота. Като в пустиня, но където не ти е горещо и в която срещаш само това, което си представяш. Малко като пустинята на Малкия принц.

►Казвате, че в „Български разкази“ се чуват гласовете на родителите ви и на техните родители, имаше ли конкретно възхновение за пиесата?

- Свързвам последния разказ („Росенският каменен мост“ - бел. ред.) и ролята на Майстор Манол със своя учител Коко Азарян, с предаването на занаята. Свързвам го и с майка си, той е диалог към майката, за това как градиш, създаваш.

►По-трудни ли са моноспектаклите от груповите?

- Не са по-трудни, защото сам си водиш енергията. В ансамбъл е по-трудно да се прехвърля топката. Имам голям респект към актьори, които се справят в екип. Много ме вдъхновяват някои колеги. Радвам се на смели колеги като Камен Донеv, той набираше скорост още в Театъра на армията, още тогава ме радваше, но сега избухна.

►Има интересен жанр на монолога, в който актьорът играе самия себе си. Може ли артистът да сваля маската пред хората?

- Актьорът не бива да занимава публиката със задкулисни проблеми като реформи, пари и др. Неговото изпълнение трябва да е само в представлението,

в играта.

►А обратното - сваляте ли маската си в истинския живот, сред хората?

- Не, истинският ми живот е на сцената. В другия не се справям добре. За него няма какво да се говори - всичко е толкова банално, има толкова много страдание и нищета... Няма защо да занимавам света със своите проблеми.

►Казвате, че театърът е храм, какво е усещането да играете на открито тогава?

- Има разлика, понякога, когато публиката е повече, по време на моноспектаклите се събира по-голямо количество енергия. А и театърът се е зародил на открито, това е неговото място.

Теогора Мусева